

ANALIZA BEZROBOCIA

ORAZ RYNKU PRACY

W POWIECIE GRODZISKIM

W 2018 ROKU

**Powiatowy Urząd Pracy
w Grodzisku Wielkopolskim
maj 2019r.**

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	5
I. STRUKTURA TERYTORIALNA, LUDNOŚĆ POWIATU GRODZISKIEGO.....	6
II. PODMIOTY GOSPODARCZE.....	9
III. STAN i STRUKTURA BEZROBOCIA W POWIECIE GRODZISKIM	11
LICZBA ZAREJESTROWANYCH BEZROBOTNYCH ORAZ ICH ZRÓŻNICOWANIE TERYTORIALNE.....	11
OSOBY POSZUKUJĄCE PRACY	12
STOPA BEZROBOCIA.....	13
BILANS BEZROBOTNYCH	15
STRUKTURA BEZROBOCIA	17
IV. DZIAŁALNOŚĆ POWIATOWEGO URZĘDU PRACY (PUP).....	22
DZIAŁ INFORMACJI, EWIDENCJI i ŚWIADCZEŃ.....	22
CENTRUM AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ.....	24
FUNKCJA DORADCY KLIENTA	26
PROFILOWANIE POMOCY	27
INDYWIDUALNY PLAN DZIAŁANIA.....	27
ZATRUDNIANIE CUDZOZIEMCÓW	28
USŁUGI RYNKU PRACY	29
INSTRUMENTY RYNKU PRACY	30
POŚREDNICTWO PRACY	30
WSPÓŁPRACA Z OŚRODKAMI POMOCY SPOŁECZNEJ	32
PORADNICTWO ZAWODOWE.....	33
SZKOLENIA	35
KRAJOWY FUNDUSZ SZKOLENIOWY	37
DOTACJE NA DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ.....	39
REFUNDACJE KOSZTÓW STANOWISK PRACY	40
POZOSTAŁE INSTRUMENTY RYNKU PRACY REALIZOWANE PRZEZ PUP W 2018R.	41
WSPARCIE DLA OSÓB BEZROBOTNYCH ZREALIZOWANE w 2018 ROKU	42
PROGRAMY REALIZOWANE w ROKU 2018	43
PODSUMOWANIE	49

WSTĘP

Analizy statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego pokazują, że rok 2018 był okresem rekordowo niskiego bezrobocia, którego nie notowano na terenie powiatu od 10 lat. Na koniec grudnia 2018 roku zarejestrowanych było 943 bezrobotnych, co porównując do stanu z końca grudnia 2017 roku oznaczało zmniejszenie liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych o 63 osoby.

Aktualna sytuacja na rynku pracy sprzyja pracownikom. Lokalnym pracodawcom trudno było zaspokajać swoje potrzeby kadrowe i wiele wskazuje na to, że tendencja ta utrzyma się również w 2019 roku. Uwarunkowania gospodarcze sprawiały, że niemal każdy, kto miał wolę podjęcia zatrudnienia, mógł znaleźć dla siebie zajęcie. Dobra sytuacja na rynku nadal sprzyja dokonywaniu coraz bardziej świadomych wyborów w obszarze poszukiwania zatrudnienia i jego podejmowania.

Duży popyt na pracę w Polsce i problemy w zaspokojeniu go rodzimymi pracownikami, są motorem napływu do naszego kraju pracowników ze wschodu, głównie z Ukrainy. W okresie od stycznia do grudnia 2018 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grodzisku Wielkopolskim zarejestrowano 1790 oświadczeń o zamiarze zatrudnienia cudzoziemca, co stanowiło wzrost o ok. 18% względem 2017 roku.

Na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia w roku 2018, Powiatowy Urząd Pracy dysponował środkami w wysokości 4 274 500,00zł.

W niniejszym opracowaniu starano się przedstawić problematykę rynku pracy w oparciu o zagadnienia definiowane w Ustawie z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2018, poz. 1265 ze zm.).

I. STRUKTURA TERYTORIALNA, LUDNOŚĆ POWIATU GRODZISKIEGO

Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku Wielkopolskim obejmuje swoją działalnością pięć gmin tworzących powiat grodziski. Wśród nich występują trzy gminy miejsko – wiejskie (Grodzisk Wielkopolski, Rakoniewice, Wielichowo) oraz dwie gminy wiejskie (Granowo, Kamieniec). Na terenie powiatu usytuowanych jest 117 miejscowości, w tym trzy miasta. Natomiast obszar zajmowany przez powiat grodziski zajmuje powierzchnię 642km².

Wykres nr 1. Mapa Wielkopolski z podziałem na subregiony.

Źródło: <http://wup.poznan.pl>

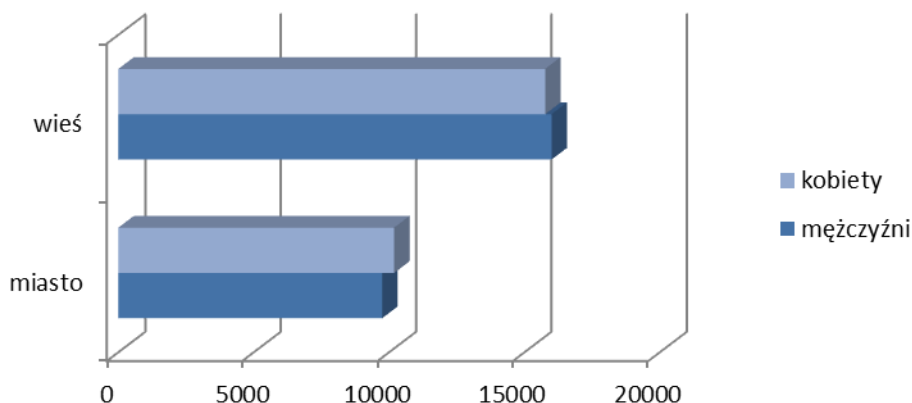
Według danych GUS na dzień 31.12.2017r. liczba ludności wynosiła 51701 mieszkańców, w tym 25746 mężczyzn i 25955 kobiet. Na jeden kilometr kwadratowy przypada 81 mieszkańców powiatu. Osoby zamieszkujące tereny wiejskie stanowią ponad 61% ogółu mieszkańców powiatu.

Tabela nr 1. Ludność powiatu wg miejsca zamieszkania (stan na koniec 2017r.)

	razem	mężczyźni	kobiety
Ogółem mieszkańcy powiatu	51701 (100%)	25746	25955
Zamieszkali w miastach	19933 (38,6%)	9743	10190
Zamieszkali na wsi	31768 (61,4%)	16003	15765

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wykres nr 2. Struktura mieszkańców powiatu wg miejsca zamieszkania i płci na koniec 2017 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Przez ludność w wieku produkcyjnym rozumie się ludność danego terytorium w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18-64 lata, dla kobiet – 18-59 lat. Przez ludność w wieku nieprodukcyjnym rozumie się ludność w wieku przedprodukcyjnym, tj. do 17 lat, oraz w wieku poprodukcyjnym, tj. mężczyźni – 65 lat i więcej, kobiety – 60 lat i więcej. Powiat grodziski charakteryzuje się wysokim odsetkiem mieszkańców w wieku produkcyjnym (62,5% ogółu mieszkańców powiatu).

Tabela nr 2. Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym – stan na koniec 2017 r.

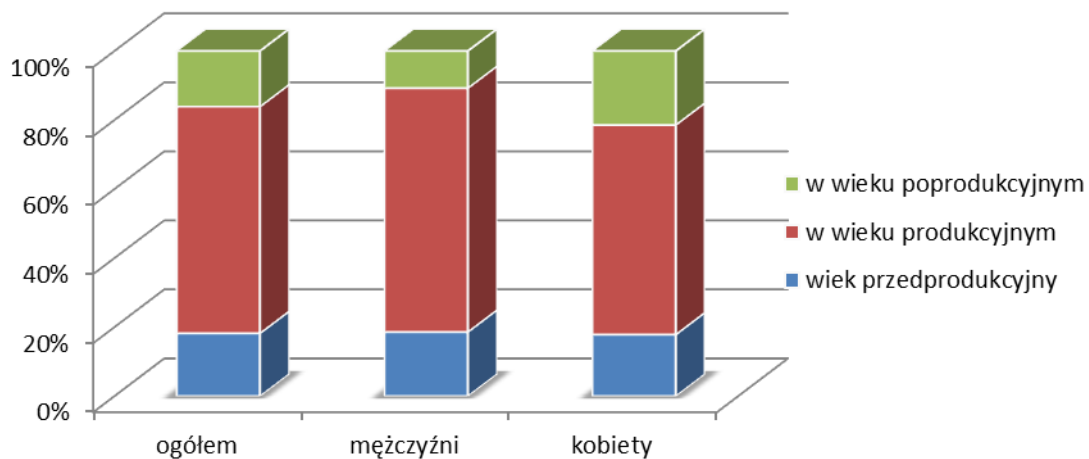
	razem	wartość %	mężczyźni	kobiety
ogółem mieszkańcy powiatu	51701	100	25746	25955
w wieku przedprodukcyjnym	11055	21,4	5680	5375
w wieku produkcyjnym	32320	62,5	17300	15020
w wieku poprodukcyjnym	8326	16,1	2766	5560

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Analizując powyższe dane można też stwierdzić, że 37,5% mieszkańców powiatu to osoby, których aktualnie nie dotyczy temat podejmowania zatrudnienia ze względu na

fakt, iż osiągnęły wiek emerytalny (16,1% mieszkańców - ludność w wieku poprodukcyjnym), bądź są jeszcze zbyt młode by podjąć pracę, a więc reprezentują grupę osób w wieku przedprodukcyjnym (21,4% mieszkańców powiatu). Warto zauważyć, że jest to grupa osób, która w ciągu kilkunastu kolejnych lat będzie wchodziła na rynek pracy, wybierając kierunek kształcenia i ścieżkę edukacyjną, opierając ją także o bieżącą sytuację na lokalnym rynku pracy.

Wykres nr 3. Osoby w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym na koniec 2017 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Tabela nr 3. Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym wg gmin – na koniec 2017r.

	Grodzisk Wlkp.	Kamieniec	Granowo	Rakoniewice	Wielichowo	razem
ogółem	19928	6689	5100	13150	6834	51701
w wieku przedprodukcyjnym	4102	1450	1124	2950	1429	11055
w wieku produkcyjnym	12495	4167	3174	8185	4299	32320
w wieku poprodukcyjnym	3331	1072	802	2015	1106	8326

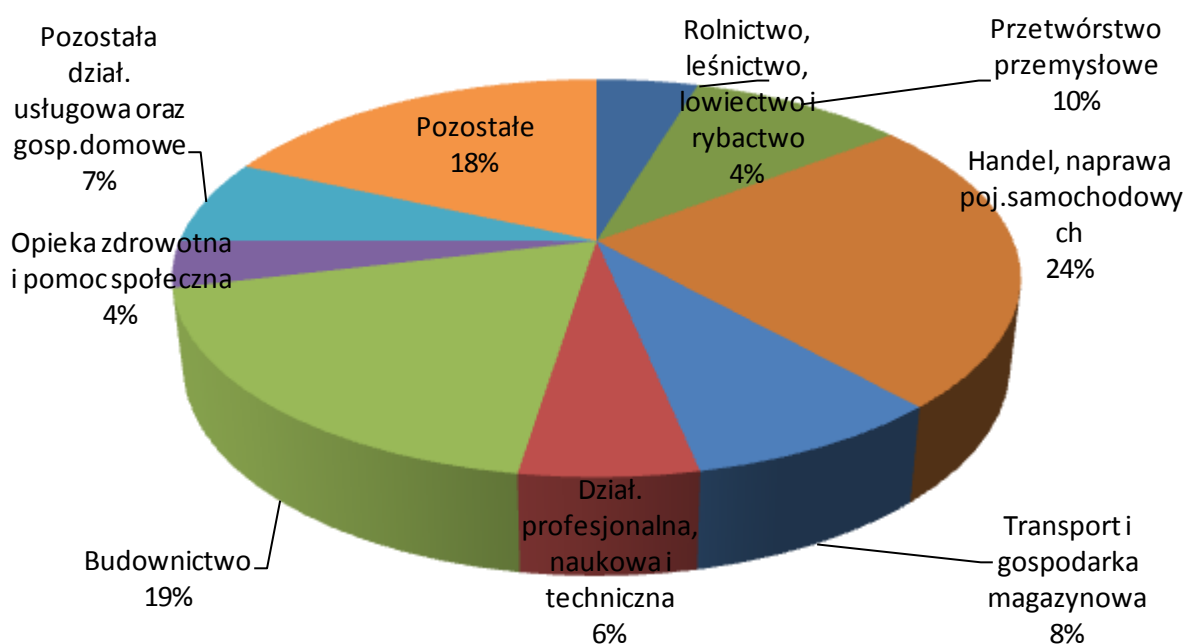
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Powiat grodziski zróżnicowany jest pod kątem liczby ludności w gminach. Największa liczba osób w wieku produkcyjnym zamieszkuje gminy miejsko wiejskie takie jak Grodzisk Wielkopolski (39%) czy też Rakoniewice (25%). Z kolei gminy wiejskie charakteryzują się niższym odsetkiem osób w wieku produkcyjnym, np. Granowo – 10%, Kamieniec – 13%, Wielichowo – 13%. Prezentowane dane dotyczą roku 2017, gdyż do dnia przygotowywania analizy GUS nie opublikował danych za 2018r.

II. PODMIOTY GOSPODARCZE

Na terenie powiatu grodziskiego (wg stanu na koniec 2018 roku) działało 5213 podmiotów gospodarki narodowej, zarówno będących własnością prywatną jak i państwową. Największa liczba podmiotów dotyczy sektora handlu detalicznego i hurtowego oraz naprawy pojazdów samochodowych – 24 % ogółu podmiotów, budownictwa – 19% oraz przetwórstwa przemysłowego – 10%.

Wykres nr 4. Struktura podmiotów gospodarki narodowej według wybranych sekcji PKD w 2018r. (bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie).

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Najbardziej istotny udział w lokalnym rynku pracy ma sektor prywatny (ponad 97 % wszystkich podmiotów działa w tym obszarze). Około 4111 podmiotów to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Tabela nr 4. Struktura podmiotów z podziałem na prywatne i państwowe – na koniec 2018r.

podmioty gospodarki narodowej ogółem*	5 213
sektor publiczny - ogółem	115
sektor publiczny - państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	81
sektor publiczny - spółki handlowe	6
sektor prywatny - ogółem	5 061
sektor prywatny - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	4 111

sektor prywatny - spółki handlowe	343
sektor prywatny - spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	49
sektor prywatny - spółdzielnie	27
sektor prywatny - fundacje	6
sektor prywatny - stowarzyszenia i organizacje społeczne	131

*W związku z wprowadzonymi od 1 grudnia 2014 r. zmianami przepisów prawnych regulujących sposób zasilania rejestru REGON informacjami o podmiotach podlegających wpisowi do Krajowego Rejestru Sądowego, od danych według stanu na 31 grudnia 2014 r. istnieje możliwość wystąpienia w rejestrze REGON niewypełnionych pozycji dotyczących przewidywanej liczby pracujących, adresu siedziby/zamieszkania, rodzaju przeważającej działalności oraz formy własności. W związku z powyższym dane naliczone z rejestru REGON według ww. informacji mogą nie sumować się na liczbę ogółem prezentowaną w danej podgrupie.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Najliczniejszą grupą podmiotów pod względem liczebności osób w nich pracujących, są mikroprzedsiębiorstwa, czyli firmy zatrudniające mniej niż 10 pracowników. Grupa ta stanowi ponad 95% udziału wszystkich podmiotów funkcjonujących na terenie powiatu grodziskiego. Odnotować należy także bardzo niską liczbę firm zatrudniających więcej niż 250 pracowników – takich podmiotów na terenie powiatu jest tylko 8.

Tabela nr 5. Struktura podmiotów gospodarki narodowej wg wielkości zatrudnienia – stan na koniec 2018 r.

wielkość zatrudnienia	liczba podmiotów	udział %
0 - 9 osób	4959	95,13
10 - 49 osób	195	3,74
50 - 249 osób	51	0,98
250 - 999 osób	5	0,10
1000 i więcej osób	3	0,06
razem	5213	x

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Firmy, które na terenie powiatu grodziskiego mają wpływ na kształtowanie zatrudnienia w powiecie, to między innymi: „Groclin” S.A. w Grodzisku Wielkopolskim – która przekształciła się w firmę „Adriana Factory”, Agencja Ochrony „Hunters” w Grodzisku Wielkopolskim, P.P.H.U. „Indrol” Sp.j. Siejek Maciej i Waligórski Przemysław w Rostarzewie i Grodzisku Wielkopolskim, P.P.H.U. „Dąbex” w Grodzisku Wielkopolskim, Kompania Drobiarska „IKO” w Augustowie, Piekarnia Piotr Gwóźdź w Grodzisku Wlkp., firma „Granbud” z Granowa, „Axell Logistic sp. z o.o. z Rakoniewic, „MAXIM Ceramics” Sp. z o. o. Sp. k. z Maksymilianowa, „Bonduelle Polska” oddział w Ruchocicach, „Growag” Sp. z o.o. Zdrój k. Grodziska Wlkp., „OKE CHAMP” Poznań, oddział w Grodzisku Wlkp., „Storteboom Hamrol” Sp. z o.o. w Kotowie.

III.STAN I STRUKTURA BEZROBOCIA W POWIECIE GRODZISKIM

LICZBA ZAREJESTROWANYCH BEZROBOTNYCH ORAZ ICH ZRÓŻNICOWANIE TERYTORIALNE

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych (czyli osób zdolnych i gotowych do podjęcia zatrudnienia, które pozostają bez pracy) w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grodzisku Wielkopolskim, w końcu grudnia 2018r. wyniosła 943 osoby i była niższa o 63 osoby w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego.

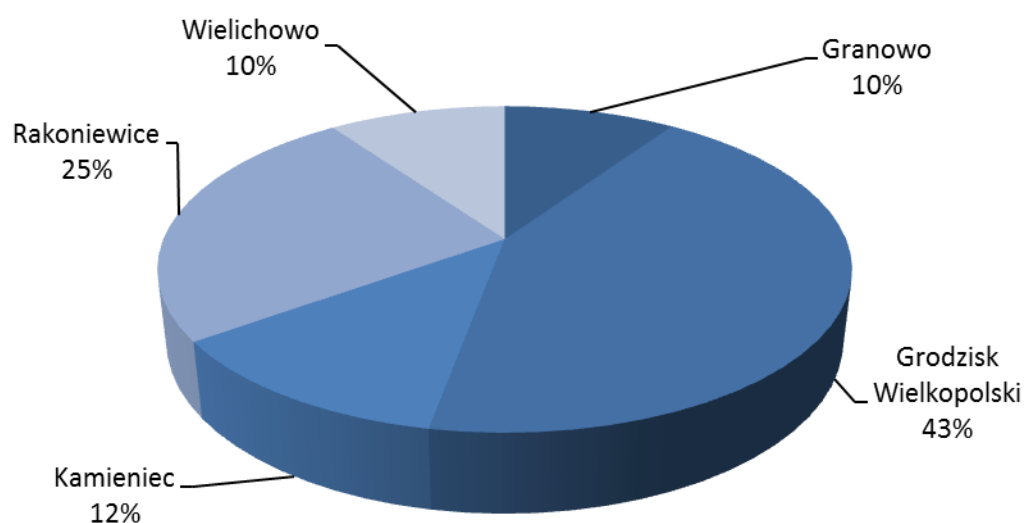
Tabela nr 6. Liczba bezrobotnych w gminach powiatu grodziskiego na koniec 2017 i 2018 r.

	Stan na koniec 2017	Stan na koniec 2018r.	Wzrost/spadek	
			liczba osób	%
Powiat ogółem	1006	943	-63	-6,3%
Granowo	101	90	-11	-1,1%
Grodzisk Wielkopolski	422	409	-13	-1,3%
Kamieniec	112	115	+3	0,3%
Rakoniewice	278	236	-42	-4,2%
Wielichowo	93	93	0	0,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie realizowanych sprawozdań o rynku pracy MRPIPS

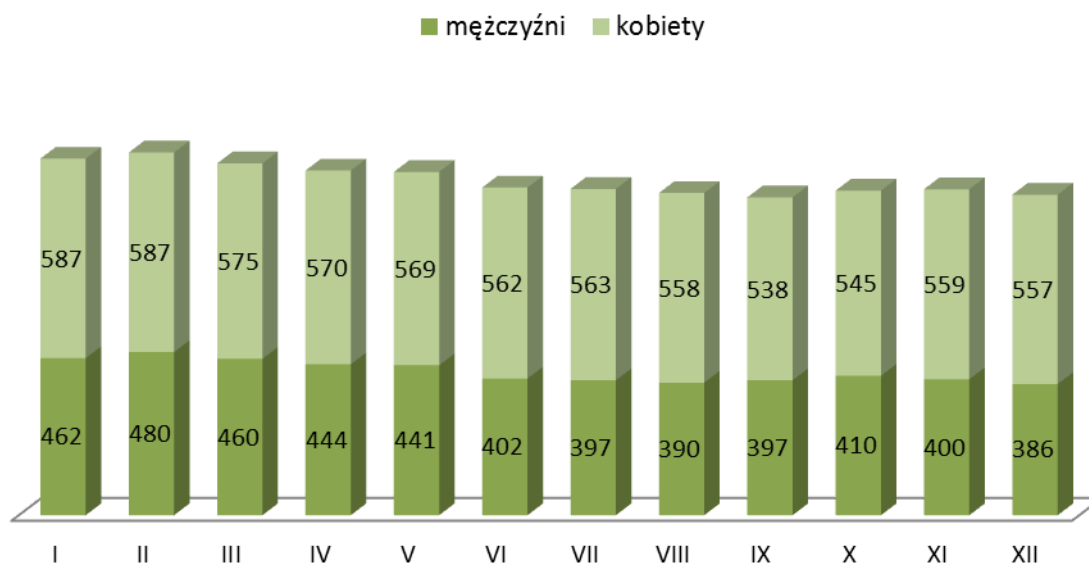
W końcu grudnia 2018r. w czterech gminach odnotowaliśmy spadek liczby osób zarejestrowanych, natomiast w gminie Kamieniec nastąpił nieznaczny wzrost (o 3 osoby).

Wykres nr 5. Osoby bezrobotne z podziałem na gminy - stan na koniec 2018r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie realizowanych sprawozdań o rynku pracy MRPIPS

Wykres nr 6. Liczebność osób bezrobotnych wg płci w 2018r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie realizowanych sprawozdań o rynku pracy MRPIPS

Zarówno w ostatnim roku, jak też w latach poprzednich, liczba bezrobotnych kobiet przewyższa liczbę bezrobotnych mężczyzn. Ma to związek przede wszystkim z większym obciążeniem kobiet obowiązkami rodzinnymi w szczególności opieką nad małoletnimi dziećmi. Analizując także dane o oferowanych na terenie powiatu stanowiskach pracy, można zaobserwować znaczną liczbę stanowisk, które nie cieszą się powodzeniem wśród szukających pracy kobiet.

OSOBY POSZUKUJĄCE PRACY

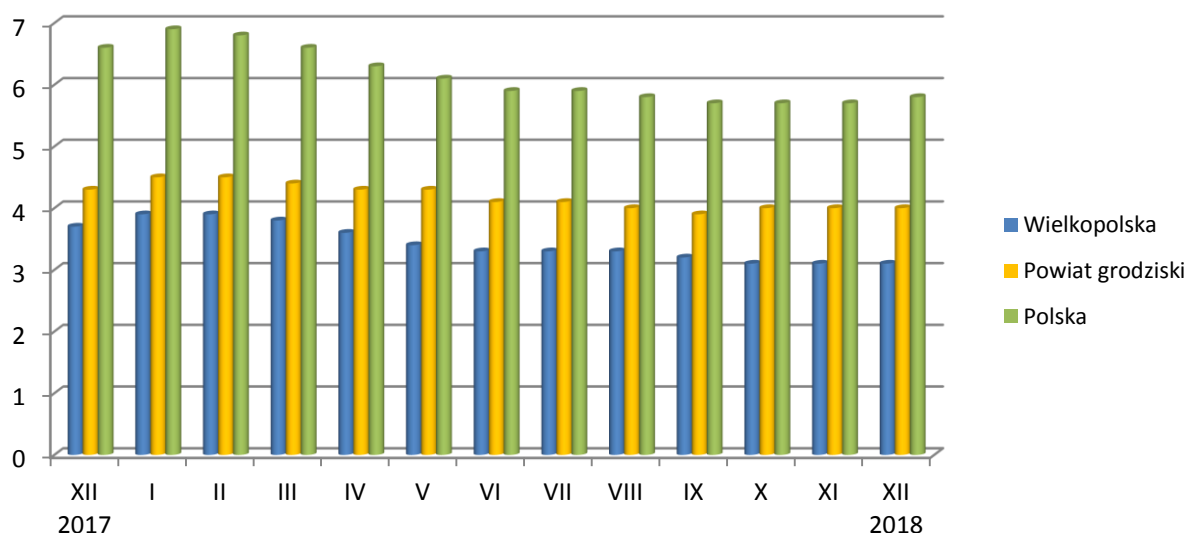
Oprócz osób bezrobotnych, ustawa o promocji zatrudnienia i instrumentach rynku pracy przewiduje także rejestrację osób poszukujących pracy. Zgodnie z definicją, poszukującym pracy może być osoba nie zatrudniona poszukująca pracy (np. pobierająca rentę, zasiłek stały) oraz osoba zatrudniona, zgłaszająca zamiar i gotowość podjęcia zatrudnienia w wyższym wymiarze czasu pracy, albo dodatkowego lub innego zatrudnienia.

Na koniec grudnia 2018 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Grodzisku Wielkopolskim zarejestrowane były 23 osoby poszukujące pracy (rok temu było ich 16), z tego 9 osób to niepełnosprawni niepozostający w zatrudnieniu.

STOPA BEZROBOCIA

Stopa bezrobocia (czyli przedstawiana w procentach relacja między liczbą zarejestrowanych osób bezrobotnych, a liczbą osób aktywnych zawodowo) na koniec 2018r. kształtowała się na poziomie 4,0%. Rok 2017 zakończyliśmy stopą bezrobocia na poziomie 4,3%. Oznaczało to dalsze utrzymanie się trendu spadkowego i redukcję stopy bezrobocia o 0,3%. W odniesieniu do danych na koniec 2016 roku, odnotowano spadek o 1,1 punktu procentowego. W województwie wielkopolskim stopa bezrobocia osiągnęła poziom 3,1%, a w Polsce – 5,8%. W ościennych powiatach stopa bezrobocia na koniec grudnia 2018r. kształtowała się następująco: powiat wolsztyński 1,4%, powiat kościański 3,0%, powiat nowotomyski 2,1%, powiat poznański 1,3%.

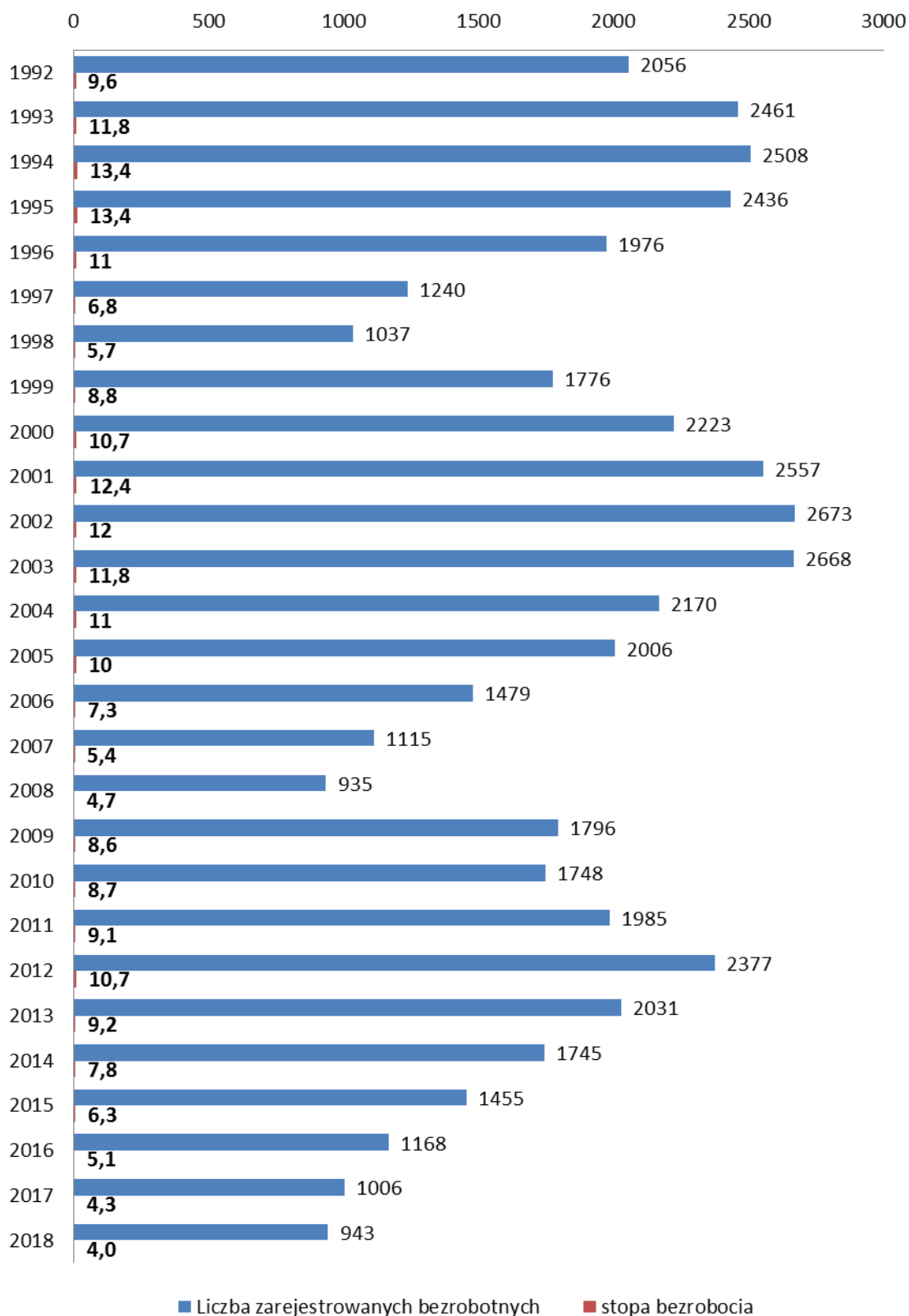
Wykres nr 7. Stopa bezrobocia w powiecie grodziskim, Wielkopolsce i Polsce – na koniec 2017 roku i w roku 2018

Źródło: opracowanie własne na podstawie biuletynu informacyjnego WUP Poznań.

Poziom bezrobocia w powiecie grodziskim w latach 1992 – 2018 utrzymywał się na zróżnicowanym poziomie. Rok 2018 był kolejnym okresem, w którym zaobserwować można systematyczny spadek liczby osób zarejestrowanych. W badanym okresie odnotowano najniższe od lat bezrobocie. Podobne wartości dotyczące liczby bezrobotnych pojawiły się dziesięć lat temu (2008 r. – 935 osób zarejestrowanych), jednakże w tamtym okresie stosowano inny przelicznik stopy bezrobocia (poziom 4,7%).

Wykres nr 8. Stopa bezrobocia oraz liczba osób zarejestrowanych na koniec lat 1992-2018

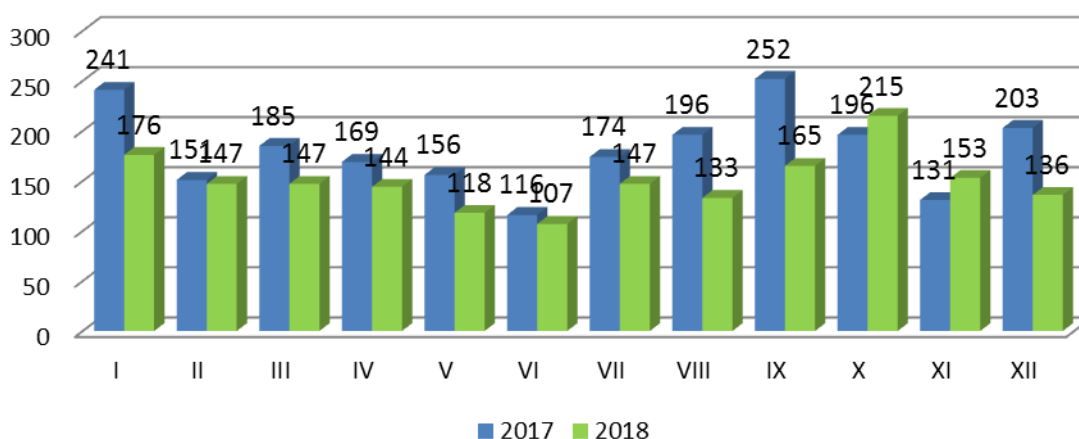
Źródło: opracowanie własne na podstawie biuletynu informacyjnego WUP Poznań.

BILANS BEZROBOTNYCH

Napływ bezrobotnych oznacza liczbę osób nowo zarejestrowanych w danym okresie sprawozdawczym. Jest on ważnym elementem analizy poziomu bezrobocia.

W roku 2018 zarejestrowało się ogółem 1788 osób. W tej grupie były osoby, które poprzednio pracowały - 1615 bezrobotnych, oraz 7 osób bez doświadczenia zawodowego. Miesiącem, w którym odnotowano najwięcej rejestracji był październik (215 rejestracji), a najmniej w czerwcu – 107. W roku poprzednim tj. 2017 sytuacja kształtowała się podobnie. Miesiącem, który najbardziej sprzyjał rejestracji był wrzesień - 252 osoby zarejestrowane, najmniej za to, podobnie jak w roku 2018, czerwiec tj. 116 rejestracji

Wykres nr 9. Napływ osób bezrobotnych z podziałem na miesiące w latach 2017 i 2018

Źródło: opracowanie własne na podstawie realizowanych sprawozdań o rynku pracy MRPIPS

Odpływ bezrobotnych oznacza z kolei liczbę osób, które zostały wyrejestrowane z ewidencji prowadzonej przez urząd pracy. W roku 2018 wyrejestrowano 1851 osób, a najczęstszym powodem wyrejestrowania było podjęcie pracy (996 przypadków).

Tabela nr 7. Powody wyrejestrowań z ewidencji bezrobotnych 2017 i 2018 r.

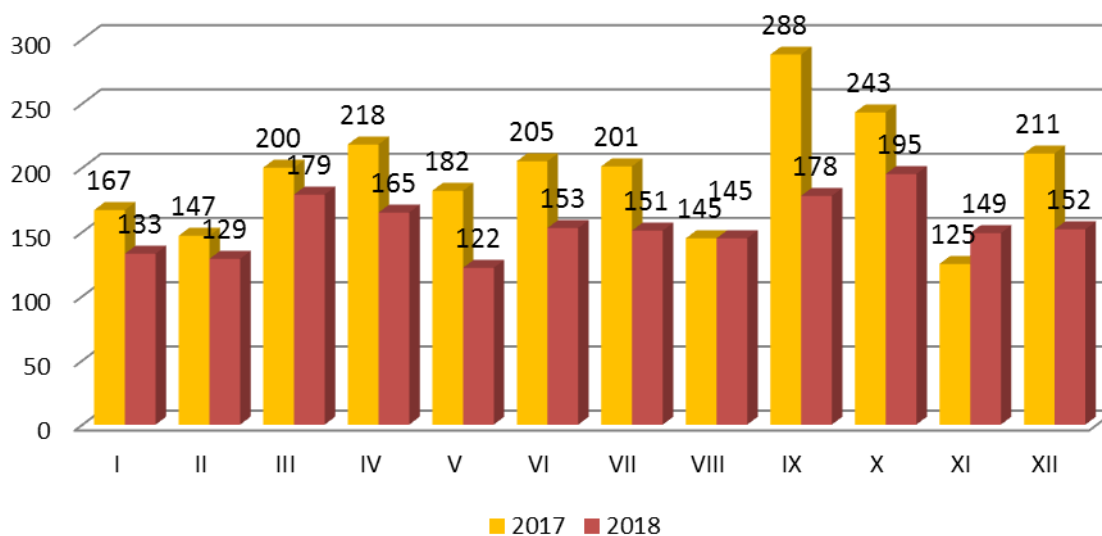
	2017	2018
wyrejestrowania ogółem	2332	1851
podjęcie pracy	1234	996
z tego:		
niesubsydiowanej	971	845
subsydiowanej	263	151

	prace interwencyjne	8	12
	roboty publiczne	14	9
	udzielenie dotacji	84	73
	refundacja kosztów wyposażenia lub doposaż. stanowiska pracy	47	25
	podjęcie pracy w ramach bonu na zasiedlenie	2	2
	inne (w tym: Wsparcie dla młodych oraz PFRON)	108	30
rozpoczęcia szkolenia		106	83
rozpoczęcia stażu		211	141
odmowy bez uzasadnionej przyczyny podjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy		49	31
niepotwierdzenie gotowości do pracy		276	268
dobrowolnej rezygnacji		209	184
podjęcia nauki		7	3
osiągnięcia wieku emerytalnego		19	10
nabycie praw do świadczenia przedemerytalnego		59	35
nabycie praw emerytalnych lub rentowych		37	27
pozostałe		79	73

Źródło: opracowanie własne na podstawie realizowanych sprawozdań o rynku pracy MRPIPS

W 2018 roku najwięcej wyrejestrowań z ewidencji bezrobotnych nastąpiło w miesiącu wrześniu - 288 osób, najmniej z kolei w listopadzie, kiedy to urząd wyrejestrował 125 osób bezrobotnych.

Wykres nr 10. Napływ osób bezrobotnych z podziałem na miesiące w latach 2017 i 2018

Źródło: opracowanie własne na podstawie realizowanych sprawozdań o rynku pracy MRPIPS

STRUKTURA BEZROBOCIA

Osoby bezrobotne, zarejestrowane w powiatowym urzędzie pracy, mogą oprócz określenia profilu pomocy i przygotowania indywidualnego planu działania, uzyskać również status osoby będącej w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy definiuje, że osobami w szczególnej sytuacji na rynku pracy są:

- 1) bezrobotni do 30 roku życia,
- 2) bezrobotni długotrwale,
- 3) bezrobotni powyżej 50 roku życia,
- 4) bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej,
- 5) bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia,
- 6) bezrobotni niepełnosprawni,
- 7) poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu lub niewykonujący innej pracy zarobkowej opiekunowie osoby niepełnosprawnej, z wyłączeniem opiekunów osoby niepełnosprawnej pobierających świadczenie pielęgnacyjne lub specjalny zasiłek opiekuńczy na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, lub zasiłek dla opiekuna na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

Tabela nr 8. Wybrane kategorie bezrobotnych, w tym osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy, na koniec 2017 i 2018 roku.

	Liczba bezrobotnych na koniec XII 2017	%	Liczba bezrobotnych na koniec XII 2018	%
	1006	100	943	100
Kobiety	575	57,2	557	59,1
Osoby z prawem do zasiłku	195	19,4	212	22,5
Zamieszkali na wsi	664	66,0	600	63,6
Osoby do 30 roku życia	322	32,0	299	31,7
Długotrwale bezrobotni	442	43,9	361	38,3

Osoby powyżej 50 roku życia	269	26,7	225	23,9
Osoby bez kwalifikacji zawodowych	264	26,2	264	28,0
Osoby bez doświadczenia zawodowego	156	15,5	136	14,4
Niepełnosprawni	98	9,7	103	10,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie realizowanych sprawozdań o rynku pracy MRPIPS

Odsetek bezrobotnych kobiet kształtował się na poziomie 59,1%, i mimo wzrostu o 2,1 % nadal utrzymywał się na poziomie niższym niż średnia dla Wielkopolski (61,8%). Porównując do roku poprzedniego tj. 2017, odnotowano spadek liczby zarejestrowanych osób długotrwale bezrobotnych (powyżej 12 miesięcy) o 5,6%, a także osób bez udokumentowanego doświadczenia zawodowego (obniżka o 1,1%). Liczba osób do 30 roku życia utrzymała się na porównywalnym poziomie, natomiast w przypadku osób po 50 roku życia można zauważyć spadek o 2,8%. Wzrost natomiast nastąpił w przypadku liczby osób bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku dla bezrobotnych. Na koniec roku 2018 ustalone prawo do zasiłku miało 212 osób, co stanowiło 22,5% ogółu bezrobotnych.

Tabela nr 9. Struktura wieku osób bezrobotnych na koniec 2017 i 2018 roku.

	Liczba osób bezrobotnych na koniec 2017r.	%	Liczba osób bezrobotnych na koniec 2018r.	%
	1006	100	943	100
18-24 lat	171	17,0	149	15,8
25-34 lat	303	30,1	296	31,4
35-44 lat	190	18,9	198	21,0
45-54 lat	165	16,4	150	15,9
55-59 lat	124	12,3	97	10,3
Powyżej 60 lat	53	5,3	53	5,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie realizowanych sprawozdań o rynku pracy MRPIPS

Istotnym problemem grodziskiego rynku pracy, jest znaczny odsetek osób bezrobotnych w wieku 25 – 34 lat. Na koniec 2017 roku ich odsetek kształtował się na poziomie 30,1%, zaś na koniec 2018 roku zwiększył się do poziomu 31,4%.

Obserwujemy, że często są to osoby wykształcone, posiadające już doświadczenie zawodowe, jednakże nie zawsze profil ich wykształcenia czy też posiadane kwalifikacje odpowiadają potrzebom lokalnych pracodawców. Pojawiają się także młode kobiety, które mają ograniczone możliwości poszukiwania pracy ze względu na wychowywanie dzieci do lat 6, a rejestracja w urzędzie pracy umożliwia zgłoszenie ich do ubezpieczenia zdrowotnego.

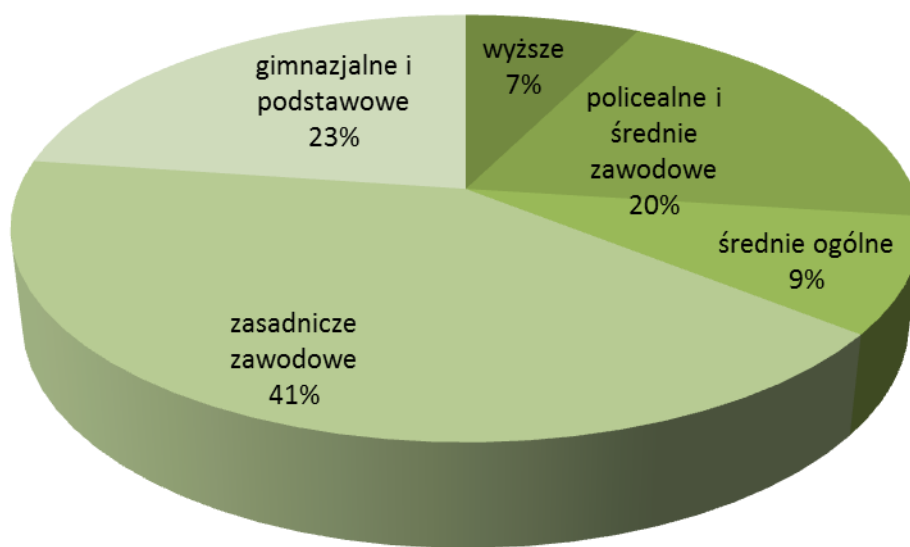
Na koniec grudnia 2017 roku w ewidencji osób bezrobotnych były 53 osoby po 60 roku życia (5,3%), a na koniec 2018 roku – taka sama liczba (5,6%). Wśród bezrobotnych noworejestrujących pojawia się wiele osób zainteresowanych nabyciem praw do świadczenia przedemerytalnego (przepisy ZUS nakładają na osoby chcące je otrzymać konieczność pobrania zasiłku dla bezrobotnych przez okres 180 dni).

Szanse na rynku pracy zależą w dużej mierze od poziomu i rodzaju kwalifikacji. Im niższe wykształcenie i im węższe przygotowanie zawodowe, tym większe zagrożenie bezrobociem. Wyższy poziom wykształcenia to większy wybór ciekawych i rozwijających stanowisk pracy, ale także duża mobilność na rynku pracy i szansa zdobycia zatrudnienia nie tylko na lokalnym rynku pracy.

Wśród bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grodzisku Wlkp. dominują osoby legitymujące się wykształceniem zasadniczym zawodowym. Stanowią one 41% ogółu bezrobotnych. Należy zwrócić uwagę, że prezentowane dane dotyczą stanu na koniec roku. Ma to związek z tym, że osoby posiadające wykształcenie zawodowe pracujące sezonowo w budownictwie lub w przemyśle przetwórczym często rejestrują się w okresie jesienno-zimowym, a w miesiącach wiosennych podejmują dalsze zatrudnienie. Drugą, co do liczności grupą, są osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (23%). Osoby te mają ograniczone możliwości podejmowania zatrudnienia na lokalnym rynku pracy. Ich umiejętności nie są dostosowane do oczekiwań pracodawców, a ze względu na niską motywację do podnoszenia kwalifikacji, nie szukają możliwości udziału w szkoleniach zawodowych. Podobnie można oceniać bezrobotnych z wykształceniem średnim zawodowym i policealnym – stanowiących

20% ogółu bezrobotnych, dla których problem pozostania bez zatrudnienia wynika przede wszystkim z niedostosowania do oczekiwań lokalnych pracodawców. Na koniec 2018 roku odnotowano w ewidencji bezrobotnych 70 osób z wykształceniem wyższym. Byli to najczęściej absolwenci kierunków humanistycznych, m.in. pedagogiki, administracji, jak również absolwenci ekonomii, zarządzania, bezpieczeństwa narodowego, specjaliści do spraw zarządzania i organizacji, specjaliści do spraw logistyki.

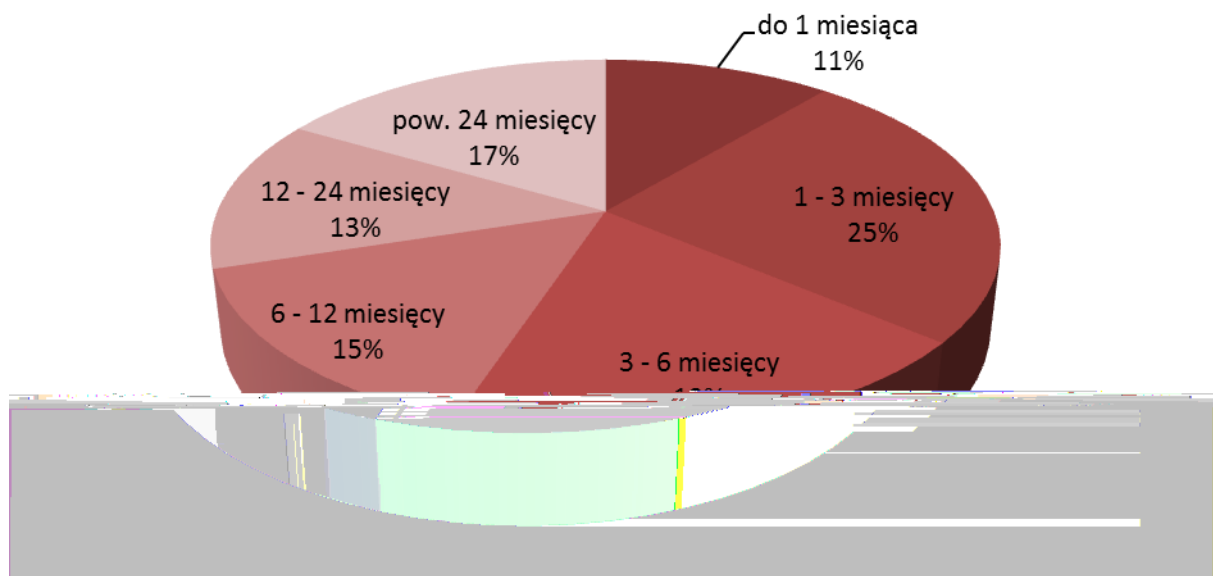
Wykres nr 11. Struktura wykształcenia osób bezrobotnych wg stanu na koniec grudnia 2017 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie realizowanych sprawozdań o rynku pracy MRPIPS

Okazuje się, że poziom wykształcenia nie jest jedynym, kluczowym czynnikiem decydującym o powodzeniu bezrobotnego na rynku pracy. Obserwuje się, że im dłuższy okres pozostawania w ewidencji osób bezrobotnych, tym niższa motywacja do poszukiwania pracy i jej podejmowania. Na koniec 2018r. najliczniejsza była grupa osób pozostających bez pracy od 1 do 3 miesięcy, było to 236 osób, tj. 25% ogółu. Są to najczęściej osoby bardzo aktywne na rynku pracy, nawiązujące liczne kontakty z lokalnymi pracodawcami. Natomiast osoby, które nie mają zatrudnienia dłużej niż 24 miesiące, stanowiące 17 % wszystkich bezrobotnych (157 osób), cechują się większą biernością i oddaleniem od rynku pracy.

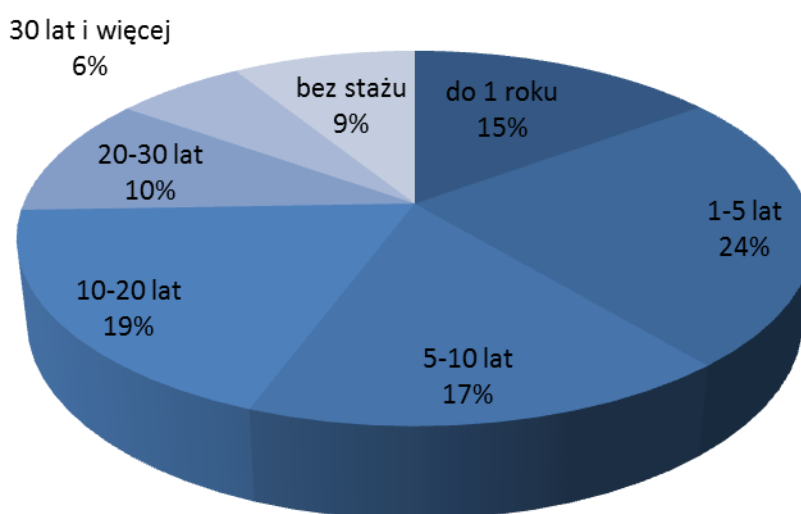
Wykres nr 12. Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy - na koniec 2018 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie realizowanych sprawozdań o rynku pracy MRPIPS

Pracodawcy zwracają uwagę na posiadane doświadczenie zawodowe, umiejętności zawodowe i interpersonalne, ukończone szkolenia zawodowe oraz oceniają motywację kandydatów do pracy, a także ich chęć do podnoszenia swoich kwalifikacji. Wśród osób rejestrujących się odnotowaliśmy zarówno osoby bez doświadczenia zawodowego (84 bezrobotnych, 9% ogółu), jak i osoby z doświadczeniem powyżej 30 lat pracy – było ich 59, tj. 6% ogółu zarejestrowanych.

Wykres nr 13. Struktura bezrobotnych według doświadczenia zawodowego - na koniec 2018 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie realizowanych sprawozdań o rynku pracy MRPIPS

IV. DZIAŁALNOŚĆ POWIATOWEGO URZĘDU PRACY (PUP)

Siedziba Powiatowego Urzędu Pracy w Grodzisku Wielkopolskim ul. Poznańska 15

Do zakresu działania Powiatowego Urzędu Pracy w Grodzisku Wielkopolskim (PUP) należy przede wszystkim wykonywanie zadań wynikających z ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2018 r., poz.1265, z późn.zm.).

DZIAŁ INFORMACJI, EWIDENCJI I ŚWIADCZEŃ

Do zakresu podstawowych zadań Działu Informacji, Ewidencji i Świadczeń należy w szczególności:

1. Rejestracja i obsługa merytoryczna, w tym gromadzenie i przetwarzanie danych osób bezrobotnych i poszukujących pracy.
2. Wydawanie decyzji administracyjnych w zakresie zadań wynikających z realizacji ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, np.
 - uznaniu lub odmowie uznania za osobę bezrobotną
 - utracie statusu bezrobotnego
 - przyznaniu lub odmowie przyznania prawa do zasiłku
 - przyznaniu lub odmowie przyznania prawa do stypendium szkoleniowego
 - przyznaniu lub odmowie przyznania prawa do dodatku aktywizacyjnego
 - wstrzymaniu lub wznowieniu wypłat świadczeń
 - utracie lub pozbawieniu prawa do zasiłku
 - obowiązku zwrotu nienależnie pobranego zasiłku, stypendium, dodatku aktywizacyjnego.

3. Przyznawanie i naliczanie bezrobotnym i innym osobom uprawnionym należnych im świadczeń wynikających z przepisów prawa.
4. Zgłaszanie do ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych osób rejestrujących się w PUP zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz Ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.
5. Przyjmowanie i rozpatrywanie odwołań od decyzji.
6. Naliczanie oraz rozliczanie wygenerowanych list płac dla osób, którym przyznano świadczenia.
7. Windykacja nienależnie pobranych świadczeń.
8. Rozliczenia z ZUS z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne oraz ubezpieczenia zdrowotne w zakresie wykonywanych zadań.
9. Koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego i współpraca z WUP.
10. Udzielanie klientom wyjaśnień i informacji dotyczących zakresu zadań PUP, podstawowych praw i obowiązków osób bezrobotnych i poszukujących pracy.
11. Współdziałanie z innymi komórkami organizacyjnymi w celu prawidłowej realizacji zadań PUP.
12. Współdziałanie z innymi instytucjami, urzędami, partnerami rynku pracy w sprawie ewidencji osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

W roku 2018 w Powiatowym Urzędzie Pracy dokonano 1788 rejestracji. Procedura ta w zależności od liczby dokumentów przedstawianych przez osobę rejestrującą się, trwa od 15 do ok. 40 minut. Analizowane są wszystkie okazane dokumenty, wykonuje się do akt ich kserokopie. Pracownik wprowadza dane do systemu w celu wydruku karty rejestracyjnej. W poprzednim roku dokonano 10 rejestracji przez Internet za pomocą profilu zaufanego.

Kolejnym etapem jest wydanie decyzji o zarejestrowaniu oraz decyzji o przyznaniu lub odmowie przyznania prawa do zasiłku dla bezrobotnych. Łączna liczba decyzji w skali całego 2018 roku wydana przez Dział Informacji, Ewidencji i Świadczeń kształtowała się na poziomie 2560, z czego 1596 decyzji dotyczyło spraw związanych ze świadczeniami przewidzianymi w ustawie. W roku 2018 wypłacono zasiłki dla osób bezrobotnych na łączną kwotę 1846 300 zł.

Z ewidencji osób bezrobotnych wyłączono w ciągu 2018 roku - 1851 osób. Najczęstszym powodem wyrejestrowań był fakt podjęcia zatrudnienia. Decyzję o wyrejestrowaniu z ewidencji bezrobotnych z powodu podjęcia zatrudnienia wydano w 996 przypadkach (53,8% wyrejestrowań).

Dział Informacji, Ewidencji i Świadczeń wydał w okresie 2018 roku 1462 zaświadczenia na wniosek osób ubiegających się o ich wystawienie. Zaświadczenia dotyczyły między innymi wypłaty stypendiów stażowych, okresów zarejestrowania i pobierania zasiłku dla bezrobotnych, ubezpieczenia zdrowotnego, ofert pracy. Ponadto, dzięki systemowi SEPI (Samorządowa Elektroniczna Platforma Informacyjna), istnieje możliwość szybszej wymiany informacji pomiędzy Powiatowym Urzędem Pracy w Grodzisku Wielkopolskim, a 5 lokalnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej - w Grodzisku Wielkopolskim, Kamieńcu, Granowie, Wielichowie i Rakoniewicach.

Dodatek aktywizacyjny - oznacza to kwotę wypłaconą osobie, która będąc bezrobotnym posiadającym prawo do zasiłku, podjęła samodzielnie lub w wyniku skierowania przez powiatowy urząd pracy zatrudnienie lub inną pracę zarobkową. W roku 2018 wpłynęły 134 wnioski o przyznanie dodatku aktywizacyjnego z tytułu podjęcia pracy z własnej inicjatywy. Wydano 303 decyzje o przyznaniu bądź też utracie prawa do dodatku. Łącznie w analizowanym okresie przeznaczono 114300 zł na wypłatę dodatków aktywizacyjnych.

CENTRUM AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ

Do zakresu podstawowych zadań Centrum Aktywizacji Zawodowej w szczególności należy:

1. Realizacja zadań wynikających z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, w tym w szczególności:
 - 1) realizacja usług rynku pracy tj.: pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe oraz organizacja szkoleń dla osób uprawnionych,
 - 2) promocja, inicjowanie i realizacja instrumentów rynku pracy tj. w szczególności subsydiowanego zatrudnienia, staży oraz innych form przewidzianych przepisami prawa. Badanie efektywności i racjonalności realizowanych instrumentów rynku pracy,

- 3) realizacja zadań związanych z postępowaniem o wydanie zezwolenia na pracę dla cudzoziemca oraz działania związane z zatrudnianiem cudzoziemców w Polsce bez zezwolenia w zakresie kompetencji należących do PUP.
2. Wspieranie lokalnych i regionalnych rynków pracy poprzez:
 - 1) inicjowanie, opracowywanie i zarządzanie lokalnymi oraz regionalnymi projektami dotyczącymi promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej,
 - 2) opracowywanie, realizowanie i zarządzanie projektami współfinansowanymi ze środków Unii Europejskiej, w szczególności pochodzących ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.
3. Współpraca z partnerami rynku pracy w celu zebrania informacji o strukturze gospodarczej i kierunkach rozwoju, kierunkach kształcenia i sytuacji demograficznej w powiecie.
4. Pozyskiwanie informacji z innych źródeł niezbędnych do oceny sytuacji na rynku pracy w powiecie.
5. Współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego oraz innymi partnerami rynku pracy w zakresie realizowanych zadań.
6. Określenie istniejących „grup ryzyka” i ich rozmiarów na podstawie analiz lokalnego rynku pracy. Inicjowanie i realizacja badań oraz analiz rynku pracy, w tym prowadzenie monitoringu zawodów nadwyżkowych i deficytowych.
7. Opracowywanie analiz i sprawozdań z zakresu wykonywanych zadań.
8. Współdziałanie z innymi komórkami organizacyjnymi PUP w celu zapewnienia prawidłowości realizacji zadań.
9. Realizacja zadań wynikających z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, w szczególności przyznawanie środków na podjęcie własnej działalności gospodarczej albo wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej oraz organizacja staży.
10. Realizacja zadań wynikających z innych przepisów i programów mających na celu aktywizację zawodową określonych grup i osób bezrobotnych z wykorzystaniem środków Funduszu Pracy, Europejskiego Funduszu Społecznego i innych środków publicznych.

FUNKCJA DORADCY KLIENTA

W 2014 rozwiązania zmieniające przepisy ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy miały zwiększać rolę urzędów pracy jako partnerów wspierających proces rekrutacji kandydatów do pracy. Tym samym, urzędy pracy zostały zobligowane do profilowania pomocy dla bezrobotnych w zależności od oddalenia bezrobotnego od rynku pracy i jego gotowości do podjęcia zatrudnienia.

Dla ułatwienia współpracy pomiędzy pracodawcami, osobami bezrobotnymi i urzędem pracy, spośród pracowników Centrum Aktywizacji Zawodowej wyznaczono osoby, którym powierzono funkcję doradcy klienta.

Doradcami klienta są tacy specjaliści jak:

- pośrednicy pracy,
- doradcy zawodowi,
- specjaliści ds. rozwoju zawodowego.

Doradcy klientów indywidualnych obejmują opieką konkretną grupę osób bezrobotnych (wg podziału alfabetycznego), a do ich zadań należy stała opieka nad osobą bezrobotną lub poszukującą pracy, ustalanie profilu pomocy, przygotowanie i nadzór nad realizacją indywidualnego planu działania, świadczenie podstawowych usług rynku pracy w formie indywidualnej.

Do zadań doradców klientów instytucjonalnych należy ustalanie potrzeb pracodawców, w szczególności związanych z możliwościami zatrudnienia nowych pracowników, oraz informowanie o zakresie możliwej pomocy ze strony urzędu pracy. Ich zadaniem jest także przyjmowanie i upowszechnianie ofert pracy, prowadzenie dokumentacji współpracy.

Ogółem w 2018r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grodzisku Wielkopolskim swoje usługi na rzecz osób bezrobotnych, poszukujących pracy oraz pracodawców świadczyło 9 doradców klienta.

PROFILOWANIE POMOCY

Niezwłocznie po zarejestrowaniu, każda osoba bezrobotna ma ustalany profil pomocy. Narzędziem wykorzystywanym w tym celu jest kwestionariusz wywiadu. Ustalenie odpowiedniego profilu pomocy następuje na podstawie określenia dwóch zmiennych, tj. oddalenia od rynku pracy i gotowości do wejścia lub powrotu na ten rynek. Przez oddalenie od rynku pracy należy rozumieć czynniki stojące na przeszkodzie w wejściu lub powrocie na rynek pracy, np. problemy z dojazdem do potencjalnych pracodawców, posiadane wykształcenie, wiek, płeć, czas pozostawania bez zatrudnienia, znajomość języków obcych, orzeczony stopień niepełnosprawności, przyczyny utrudniające podjęcie pracy, dostęp do nowoczesnych form komunikowania się z powiatowym urzędem pracy i pracodawcami. Przez gotowość do wejścia lub powrotu na rynek pracy należy rozumieć te czynniki, które wskazują na potrzebę i chęć do podjęcia pracy. Są to między innymi takie kwestie jak: dotychczasowa oraz aktualna gotowość do współpracy z powiatowym urzędem pracy, zaangażowanie w samodzielne poszukiwanie pracy, powody rejestracji w powiatowym urzędzie pracy, gotowość do dostosowania się do wymagań rynku pracy, dyspozycyjność, powody skłaniające do podjęcia pracy.

- Profil pomocy I – ustala się dla osób aktywnych, gotowych od razu do podjęcia zatrudnienia.
- Profil pomocy II – przeznaczony jest dla osób wymagających intensywnego wsparcia ze strony urzędu w celu znalezienia zatrudnienia.
- Profil pomocy III – oznacza, że osoba jest znacznie oddalona od rynku pracy, wymaga szczególnego wsparcia ze strony urzędu i innych instytucji rynku pracy. Podstawowa forma wsparcia to Program Aktywizacji i Integracji oraz programy specjalne.

INDYWIDUALNY PLAN DZIAŁANIA

Doradca klienta, realizując ustawowe działania, przygotowuje wraz z osobą bezrobotną Indywidualny Plan Działania. Obejmuje on podstawowe usługi rynku pracy wspierane instrumentami rynku pracy, w celu zatrudnienia bezrobotnego.

Przygotowywany plan zawiera w szczególności 1) działania możliwe do zastosowania przez urząd pracy w ramach pomocy określonej w ustawie, 2) działania planowane do

samodzielnej realizacji w celu poszukiwania pracy, 3)planowane terminy realizacji poszczególnych działań, 4)formy, planowaną liczbę i terminy kontaktów z pośrednikiem pracy, doradcą zawodowym lub innym pracownikiem urzędu pracy, 5)termin i warunki zakończenia realizacji indywidualnego planu działania.

Doradca klienta jest zobowiązany do kontaktu z osobą bezrobotną w ramach realizacji Indywidualnego Planu Działania, co najmniej raz na 60 dni.

ZATRUDNIANIE CUDZOZIEMCÓW

Obywatele Armenii, Białorusi, Gruzji, Mołdawii, Federacji Rosyjskiej i Ukrainy mogą podejmować krótkoterminową pracę w Polsce (do 6 miesięcy w ciągu kolejnych 12 miesięcy) bez obowiązku uzyskiwania zezwolenia na pracę, jeżeli praca cudzoziemca nie jest związana z działalnością sezonową. Podmiot zamierzający powierzyć taką pracę cudzoziemcowi (pracodawca lub osoba fizyczna) ma obowiązek zarejestrowania stosownego oświadczenia w powiatowym urzędzie pracy właściwym dla siedziby lub miejsca zamieszkania wnioskodawcy.

W okresie od stycznia do grudnia 2018 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grodzisku Wielkopolskim zarejestrowano 1789 oświadczeń o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcowi.

Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku Wielkopolskim prowadził także procedurę wydawania informacji starosty o braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych pracodawcy w oparciu o rejestry bezrobotnych i poszukujących pracy, lub o negatywnym wyniku rekrutacji organizowanej dla pracodawcy, sporządzoną z uwzględnieniem pierwszeństwa dostępu do rynku pracy dla obywateli polskich oraz cudzoziemców. W badanym okresie złożono 101 wniosków o wydanie informacji, z tego 6 rozpatrzono odmownie.

Najbardziej czasochłonną procedurą związaną z tematyką zatrudniania cudzoziemców jest wydawanie zezwoleń na pracę sezonową. Może być ono wydane dla obywateli wszystkich państw spoza Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Zezwolenie wydaje się, jeśli cudzoziemiec ma wykonywać pracę w zakresie działalności bezpośrednio związanych z rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem lub zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi. Zezwolenie na pracę sezonową

wydaje starosta właściwy ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi na okres nie dłuższy niż 9 miesięcy w roku kalendarzowym. W roku 2018 odnotowaliśmy wpływ 377 wniosków o wydanie zezwolenia na pracę sezonową. Spośród nich, na prośbę wnioskodawcy umorzono 102, bez rozpatrzenia pozostawiono 8, a w 3 przypadkach odmówiono wpisu. Wydano 158 zezwoleń na pracę sezonową, a w 106 przypadkach wystawiono zaświadczenie o wpisie wniosku do ewidencji wniosków w sprawie pracy sezonowej.

Sprawy związane z zatrudnianiem cudzoziemców są szczególnie skomplikowane ze względu na różnorodność i złożoność przypadków. Wielokrotnie strony wzywane są do uzupełnienia formularzy, uzupełniania braków formalnych. Istotnym elementem procedur jest także weryfikacja, czy pracodawca nie zalega z opłacaniem składek ZUS. Wnioski są także weryfikowane w Aplikacji Centralnej, pod kątem sprawdzenia długości dotychczasowego zatrudnienia cudzoziemca w Polsce. Przeszkolony urzędnik ma także dostęp do wykazu osób, których pobyt na terenie Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądany. Czynność ta wykonywana jest w osobnym pomieszczeniu, z ograniczonym dostępem.

USŁUGI RYNKU PRACY

Usługi rynku pracy to działania PUP bezpośrednio związane z zatrudnieniem osób bezrobotnych – nie angażujące środków Funduszu Pracy, tj. pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe oraz usługi EURES;

- **pośrednictwo pracy** to podstawowa usługa świadczona przez Urząd Pracy w ramach przeciwdziałania bezrobociu i ograniczania jego skali. W szczególności polega ono na pozyskiwaniu i gromadzeniu ofert pracy oraz udostępnianiu ich osobom poszukującym zatrudnienia. Jest to także dobór kandydatów do oferty według wymagań pracodawcy, kierowanie do pracy osób bezrobotnych, udzielanie informacji pracodawcom o możliwościach korzystania z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu, informowanie zainteresowanych o sytuacji na lokalnym rynku pracy,

- **poradnictwo zawodowe** to udzielanie pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia, a także pracodawcom

w doborze odpowiednich kandydatów do pracy; także działania zmierzające do aktywizacji osób bezrobotnych i ułatwienie im poszukiwania pracy,

- **usługi EURES** to realizacja zadań wynikających z prawa swobodnego przepływu pracowników między państwami. **EURES** umożliwia dostęp do informacji oraz doradztwo osobom bezrobotnym i poszukującym pracy za granicą, dostęp do ofert pracy, którymi dysponują publiczne służby zatrudnienia w Krajach UE i EOG;

INSTRUMENTY RYNKU PRACY

Do **instrumentów rynku pracy** należy zaliczyć działania związane z zatrudnianiem (i samozatrudnianiem) osób bezrobotnych przy udziale środków Funduszu Pracy, to między innymi: prace interwencyjne, roboty publiczne, staże, środki na podjęcie własnej działalności gospodarczej przez osoby bezrobotne oraz refundacje dla pracodawców kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy dla skierowanych osób bezrobotnych;

Średnia miesięczna liczba osób kontaktujących się z Urzędem – w szczególności z Centrum Aktywizacji Zawodowej (osobiście, telefonicznie i elektronicznie) wyniosła ponad 2000. Byli to przede wszystkim pracodawcy, osoby bezrobotne i poszukujące pracy, oraz stażyści. Pracodawcy załatwiali w urzędzie sprawy dotyczące między innymi: zgłaszania wolnych miejsc pracy, składania wniosków o refundację wynagrodzeń pracowników oraz skierowania osób bezrobotnych na subsydiowane miejsca pracy. Informowali się w kwestii zatrudnienia osób zarejestrowanych w urzędzie pracy oraz o możliwościach korzystania ze środków Funduszu Pracy i Unii Europejskiej przeznaczonych na aktywne formy aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych (prace interwencyjne, staże, szkolenia, itp.). Ponadto wizyty pracodawców w urzędzie były związane z podpisywaniem umów o refundację części wynagrodzenia zatrudnianych osób bezrobotnych w ramach prac interwencyjnych, a także związane z procedurą zatrudniania cudzoziemców.

POŚREDNICTWO PRACY

Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku Wielkopolskim współpracuje z pracodawcami głównie w zakresie pozyskiwania i realizacji przedkładanych ofert pracy. Pośrednicy prowadzą marketing usług i współpracują z partnerami rynku pracy w celu zwiększenia

atrakcyjności napływających ofert do urzędu i poprawienia jakości świadczonych usług. Oferty pracy podawane są do ogólnej wiadomości osób bezrobotnych i poszukujących zatrudnienia poprzez: wywieszanie ich na tablicy ogłoszeń na terenie urzędu, informację telefoniczną oraz bieżące umieszczanie ogłoszeń na stronie internetowej Powiatowego Urzędu Pracy w Grodzisku Wielkopolskim – www.grodziskwielkopolski.praca.gov.pl

W 2018 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Grodzisku Wielkopolskim zgłoszono 3154 wolnych stanowisk pracy (mniej o 243 w stosunku do roku poprzedniego). Z analizy zgłaszanych stanowisk wynika, że najczęściej pojawiającym się wolnym stanowiskiem pracy na terenie powiatu grodziskiego byli pracownicy wykonujący prace proste. Licznie oferowano zatrudnienie na stanowiskach takich jak: magazynier, operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych czy też kierowca samochodu ciężarowego.

Tabela nr 10. Najczęściej zgłaszane wolne stanowiska pracy wg zawodów w 2018r.

	ogółem zgłoszone stanowiska pracy	w tym stan. subsydiowane
Pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	249	3
Magazynier	94	9
Operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych	83	0
Kierowca samochodu ciężarowego	59	0
Pozostali pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	52	52
Sortowacz surowców wtórnych	52	1
Pracownicy obsługi biurowej	46	22
Szwaczka maszynowa	46	0
Pakowacz ręczny	37	1
Pomocniczy robotnik budowlany	33	0
Kierowca operator wózków jezdniowych (widłowych)	32	0
Pracownik ochrony fizycznej	26	0
Sprzedawca	24	9
Murarz	23	2
Technik utrzymania ruchu	20	0
Pozostali piekarze, cukiernicy i pokrewni	20	0
Stolarz	17	1
Robotnik gospodarczy	16	0
Rzeźnik-wędliniarz	16	0

Kierowca samochodu dostawczego	16	0
Elektryk	13	3
Sprzątaczką biurową	13	0
Operator zautomatyzowanej linii produkcyjnej	12	2
Kontroler jakości wyrobów przemysłowych	11	0
Technik elektryk	10	1
Kucharz	8	3
Asystent nauczyciela przedszkola	8	7
Mechanik samochodów osobowych	8	5
Terapeuta zajęciowy	7	1
Planista produkcyjny	7	0
Kierowca samochodu osobowego	7	0
Nauczyciel / instruktor praktycznej nauki zawodu	6	0
Specjalista do spraw rachunkowości	6	1
Specjalista do spraw czasowego zatrudniania pracowników	6	1
Monter stolarki budowlanej	6	0
Ślusarz	6	1
Pomocnik piekarza	6	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie realizowanych sprawozdań o rynku pracy MRPIPS

WSPÓŁPRACA Z OŚRODKAMI POMOCY SPOŁECZNEJ

Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku Wielkopolskim kontynuował zawarte w latach poprzednich porozumienia w sprawie zawiązania partnerstw w zakresie realizacji zadań na rzecz aktywnej integracji z Ośrodkami Pomocy Społecznej z Grodziska Wielkopolskiego, Rakoniewic, Granowa oraz Kamieńca. Celem partnerstw jest współpraca na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej osób bezrobotnych, poszukujących pracy lub niepozostających w zatrudnieniu, będących w wieku aktywności zawodowej i korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej, w szczególności osób wykluczonych, bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Porozumienia te obejmują współpracę w zakresie między innymi:

- upowszechniania ofert pracy, informacji o usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, stażach, organizacji robót publicznych oraz zatrudnienia socjalnego,
- realizacji projektów współfinansowanych w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego w przypadku działań szkoleniowych organizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej dla osób zarejestrowanych jako bezrobotne w Powiatowym Urzędzie Pracy,

- kierowania osób bezrobotnych na wnioszek ośrodka do uczestnictwa w kontrakcie socjalnym, indywidualnym programie usamodzielnienia, lokalnym programie pomocy społecznej, o którym mowa w przepisach ustawy o pomocy społecznej lub uczestnictwa w indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego, o którym mowa w przepisach o zatrudnieniu socjalnym,
- zasad wymiany informacji dotyczących osób bezrobotnych będących klientami Ośrodka Pomocy Społecznej.

Ponadto w roku 2018 kontynuowano także porozumienie z Wielkopolską Wojewódzką Komendą Ochotniczych Hufców Pracy o współpracy w zakresie podejmowania wspólnych działań na rzecz poprawy startu zawodowego młodzieży w ramach realizowanego przez OHP programu „Gwarancje dla młodzieży”. Działania te służą przeciwdziałaniu marginalizacji i wykluczeniu społecznemu młodzieży, oraz poprawy jej sytuacji na rynku pracy.

PORADNICTWO ZAWODOWE

Doradcy zawodowi świadczą usługi poradnictwa zawodowego dla osób bezrobotnych oraz poszukujących pracy zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grodzisku Wielkopolskim. Usługa ta jest dostępna codziennie w godzinach otwarcia urzędu. Do dyspozycji doradców zawodowych dostępne jest samodzielne biuro wyposażone w sprzęt komputerowy (komputery stacjonarne i laptop), a także salka do spotkań grupowych.

Dominującą formą pracy z klientami jest poradnictwo indywidualne. W roku 2018 udział wzięło w nim udział 208 osób. Forma ta pozwala na wnikliwe i kompleksowe rozpoznanie problemu zawodowego klienta. Daje możliwość dokładnego określenia istniejących deficytów wiedzy i umiejętności. W trakcie indywidualnego spotkania z klientem można na bieżąco uzupełniać jego informacje na temat rynku pracy. Jest to szczególnie istotne dla osób, które wchodzą na rynek pracy lub powracają na niego po dłuższej nieobecności. Bezrobotny lub poszukujący pracy w trakcie spotkania z doradcą zawodowym może bliżej poznać swoje predyspozycje zawodowe, określić swoje zainteresowania, uzdolnienia, mocne i słabe strony. Podczas spotkania można zaplanować najbardziej optymalne dla danego klienta sposoby poszukiwania pracy.

Klient ma możliwość wspólnie z doradcą skonstruować własne dokumenty aplikacyjne oraz przygotować się do rozmów kwalifikacyjnych z potencjalnymi pracodawcami. Takie poradnictwo jest też szczególnie istotne dla osób, które rozważają możliwość rozpoczęcia działalności gospodarczej i w związku z tym chcą ubiegać się o jednorazową dotację na uruchomienie własnej działalności gospodarczej.

W roku 2018 tradycyjnie już zorganizowano spotkania dla uczniów ostatnich klas szkół średnich. W trakcie spotkań poruszano temat praktycznego funkcjonowania ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Poinformowano o usługach świadczonych przez urząd pracy na rzecz osób pozostających bez zatrudnienia, ze szczególnym naciskiem na ofertę skierowaną do osób nie posiadających doświadczenia zawodowego. Największe zainteresowanie wśród uczniów budził proces rejestracji w urzędzie pracy oraz możliwość odbycia stażu i udziału w szkoleniach organizowanych przez urząd pracy. W trakcie spotkań zapoznano uczniów z sytuacją na lokalnym rynku pracy oraz z oczekiwaniami pracodawców względem osób poszukujących zatrudnienia. W spotkaniach w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Grodzisku Wielkopolskim oraz w Liceum Ogólnokształcącego im. Juliusza Słowackiego w Grodzisku Wielkopolskim, uczestniczyło ok. 190 uczniów.

W 2018 roku ponownie współorganizowaliśmy wraz z Zespołem Szkół Ponadgimnazjalnych w Grodzisku Wielkopolskim oraz Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Grodzisku Wielkopolskim - Festiwal Zawodów. Szósta edycja tego wydarzenia odbyła się 14 listopada. Adresatem tej imprezy była przede wszystkim młodzież ostatnich klas szkół gimnazjalnych z całego powiatu grodziskiego. Jego celem było kształtowanie świadomości zawodowej gimnazjalistów, przedstawienie bogatej oferty kształcenia technicznego i zawodowego, jak również zachęcenie gimnazjalistów do poszukiwania ciekawych zawodów związanych z lokalnym rynkiem pracy i prowadzących do nich ścieżek edukacji. Przedstawiciele Powiatowego Urzędu Pracy oferowali możliwość skonsultowania swoich wyborów edukacyjno-zawodowych oraz sprawdzenia swoich predyspozycji zawodowych między innymi za pomocą testów. Pomagali uczniom w rozpoznaniu oferty edukacyjnej szkół z terenu powiatu grodziskiego, by dokonać wyboru placówki, która będzie zgodna z ich predyspozycjami zawodowymi, gdzie będą mogli rozwijać swoje zainteresowania

i ukończenie której, da im szansę na podjęcie zatrudnienia. Pojawiały się także liczne pytania o specyfikę pracy urzędu, a także o oferowane przez niego możliwości pomocy.

SZKOLENIA

Do zadań Powiatowego Urzędu Pracy należy organizowanie szkoleń dla osób bezrobotnych w celu zwiększenia ich szans na zatrudnienie, podwyższenia dotychczas uzyskanych kwalifikacji. Szkoleniem nazywane są pozaszkolne zajęcia mające na celu uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub ogólnych, potrzebnych do wykonywania pracy, w tym umiejętności poszukiwania zatrudnienia. Szkolenia organizowane są w celu podniesienia kwalifikacji zawodowych i innych kwalifikacji zwiększających szansę na podjęcie lub utrzymanie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej.

Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku Wielkopolskim inicjuje i organizuje szkolenia osób bezrobotnych w formie grupowej oraz indywidualnej.

Szkolenia grupowe adresowane są dla określonej grupy osób bezrobotnych (w zależności od typu szkolenia i zawodu) i poprzedza je zorganizowana rekrutacja prowadzona przez powiatowy urząd pracy. Plan szkoleń jest poprzedzony wnikliwą analizą lokalnego rynku pracy, ankiet wypełnianych przez wytypowaną grupę osób bezrobotnych, analizę barometru zawodów oraz monitoringu zawodów nadwyżkowych i deficytowych w powiecie grodziskim.

Szkolenia indywidualne to szkolenia wskazane przez osobę bezrobotną, realizowane na jej wniosek, pod warunkiem uzasadnienia celowości szkolenia. Koszt szkolenia w części finansowanej z Funduszu Pracy w danym roku nie może przekroczyć 300% przeciętnego wynagrodzenia za pracę. Osoba bezrobotna zainteresowana szkoleniem składa wniosek o organizację szkolenia wraz z załącznikiem – oświadczeniem pracodawcy o zamiarze zatrudnienia lub oświadczeniem o zamiarze podjęcia działalności gospodarczej. Koszty szkoleń nie mogą przekroczyć dziesięciokrotności minimalnego wynagrodzenia za pracę w okresie kolejnych trzech lat. Przyznanie wsparcia jest uzależnione od profilu pomocy, który zostaje ustalony z osobą bezrobotną w wyniku analizy sytuacji i szans na rynku pracy oraz indywidualnego planu działania ustalonego z doradcą w urzędzie.

Szkolenie przysługuje zwłaszcza w przypadku m.in:

- braku kwalifikacji zawodowych,
- konieczności zmiany lub uzupełnienia kwalifikacji,
- utraty zdolności do wykonywania pracy w dotychczas wykonywanym zawodzie.

Szkolenie odbywa się w formie kursu realizowanego według planu nauczania, obejmującego przeciętnie nie mniej niż 25 godzin zegarowych w tygodniu, chyba że przepisy odrębne przewidują niższy wymiar szkolenia. Szkolenie może trwać do 6 miesięcy, a w sytuacjach uzasadnionych programem szkolenia w danym zawodzie – nie dłużej niż 12 miesięcy. W sytuacjach uzasadnionych programem szkolenia w danym zawodzie – nie dłużej jednak niż 24 miesiące.

W roku 2018 w szkoleniach organizowanych przez PUP w Grodzisku Wielkopolskim uczestniczyły 83 osoby bezrobotne, w tym 25 kobiet. W szkoleniach indywidualnych wzięło udział 24 uczestników, natomiast w szkoleniach grupowych brało udział 59 osób bezrobotnych.

Tabela nr 11. Szkolenia indywidualne i grupowe realizowane w 2018r.

Lp	Przedmiot zamówienia	Źródło finansowania	Liczba uczestników	Tryb szkolenia	Wartość szkolenia
1	Kurs elektroenergetyczny SEP: pomiar, eksploatacja, dozór	WRPO	1	indywidualne	1.400,00
2	Operator koparkoładowarek	WRPO	2	indywidualne	3.640,00
3	Kwalifikacja wstępna, C+kwalifikacja E+kwalifikacja Prawo jazdy kat. E	POWER	6	indywidualne	20.900,00
4	Prawo jazdy kat. C i kwalifikacja	WRPO	2	indywidualne	9.600,00
5	Prawo jazdy kat. C i kwalifikacja	FP	1	indywidualne	4.800,00
6	Spawanie TIG	POWER	1	indywidualne	1.700,00
7	C + Kwalifikacja wstępna		4	indywidualne	16.900,00

	przyspieszona, E + kwalifikacja Kwalifikacja wstępna przyspieszona	POWER			
8	Operator koparkoładowarki	POWER	1	indywidualne	1.820,00
9	Operator wózków jezdniowych i WJO	POWER	5	grupowy	4.260,00
10	Operator wózków jezdniowych i WJO	WRPO	9	grupowy	7.668,00
11	Kurs komputerowy z egzaminem ECDL BASE	POWER	24	grupowy	19.580,16
12	Kurs komputerowy z egzaminem ECDL BASE	WRPO	14	grupowy	11.421,76
13	Operator koparkoładowarki	POWER	1	indywidualny	1.820,00
14	Operator podnośników koszowych	WRPO	2	indywidualny	2.704,00
15	Kurs elektroenergetyczny SEP w zakresie eksploatacji do 1 kV	POWER	2	indywidualny	1.420,00
16	Kurs kosmetyczny – stylizacja paznokci	POWER	1	indywidualny	1.000,00
17	Kurs kosmetyczny – stylizacja paznokci	POWER	7	grupowy	7.000,00

Źródło: opracowanie własne PUP

W 2018r. w ramach EFS POWER zostały przeszkolone 52 osoby, EFS WRPO – 30 osób, ze środków Fundusz Pracy – 1 osoba. W okresie do 3 miesięcy po zakończonym szkoleniu, 29 osób bezrobotnych podjęło zatrudnienie.

KRAJOWY FUNDUSZ SZKOLENIOWY

Krajowy Fundusz Szkoleniowy (KFS) powstał ze środków Funduszu Pracy w celu wsparcia kształcenia ustawicznego pracowników podejmowanego z inicjatywy lub za zgodą pracodawcy. W szkoleniach mogą brać udział również pracodawcy i właściciele firm. KFS jest instrumentem polityki

rynku pracy wspierającym osoby pracujące w aktualizowaniu lub nabywaniu nowych kompetencji i pomagającym w dostosowaniu się do wymagań dynamicznie zmieniającej się gospodarki i zmian zachodzących na rynku pracy. Celem utworzenia KFS jest również zapobieżenie utraci zatrudnienia przez osoby pracujące z powodu braku właściwych kompetencji, braku wiedzy zawodowej lub jej nieadekwatności. Inwestycja w kadry, zwiększenie potencjału kadrowego, to możliwość podniesienia pozycji rynkowej firmy oraz samych pracowników na rynku pracy.

Pracodawcy, którzy są zainteresowani uzyskaniem dofinansowania, składają w powiatowym urzędzie pracy właściwym ze względu na siedzibę albo miejsce prowadzenia działalności wnioski o dofinansowanie szkolenia ze środków KFS. Taki wniosek jest następnie rozpatrywany przez urząd w ciągu 30 dni od daty złożenia.

Środki przyznawane są na kształcenie pracodawców oraz pracowników, czyli osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania lub spółdzielczej umowy o pracę.

Całkowita kwota, którą urząd pozyskał w roku 2018 na wsparcie dla przedsiębiorców w powiecie grodziskim (łącznie z uzyskaną rezerwą) wynosiła 67.800 zł.

Firmy mogły uzyskać dofinansowanie do wybranego przez siebie szkolenia na poziomie:

- 100% kosztów szkolenia (kształcenia ustawicznego) – w przypadku mikroprzedsiębiorcy (do 10 osób zatrudnionych), ale nie więcej niż do wysokości 300% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku na jednego uczestnika.
- 80% kosztów szkolenia (kształcenia ustawicznego), dla pozostałych pracodawców, ale nie więcej niż do wysokości 300% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku na jednego uczestnika,

Dofinansowanie z funduszy KFS w 2018 roku obejmowało: szkolenia, kursy i studia podyplomowe oraz egzaminy, w których wezmą udział pracownicy z inicjatywy pracodawcy lub za jego zgodą, doprecyzowanie potrzeb szkoleniowych, które można będzie zaspokoić dzięki środkom KFS, badania lekarskie i psychologiczne, jeśli okażą się niezbędne, ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków w związku z udziałem w kształceniu ustawicznym.

Priorytety KFS 2018 :

- Wsparcie kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych.
- Wsparcie kształcenia ustawicznego w związku z zastosowaniem w firmach nowych technologii i narzędzi pracy.
- Wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które mogą udokumentować wykonywanie przez co najmniej 15 lat prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, a którym nie przysługuje prawo do emerytury pomostowej.

Priorytety rezerwy KFS:

- Wsparcie kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych.
- Wsparcie kształcenia ustawicznego osób po 45 roku życia.

W 2018 roku, 27 pracodawców było zainteresowanych otrzymaniem środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego. Wsparcie otrzymało 14 podmiotów gospodarczych. Były to lokalne firmy związane przede wszystkim z branżą usługową, budownictwem, handlem i edukacją. Uczestnikami działań finansowanych z KFS były 34 osoby. Tematyka szkoleń dotyczyła przede wszystkim podnoszenia umiejętności fryzjerskich/kosmetycznych, doskonalenia nauczycieli.

DOTACJE NA DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ

Jedną z popularniejszych wśród osób bezrobotnych form pomocy są tzw. jednorazowe dotacje na działalność gospodarczą. Wsparcie to otrzymały 73 osoby zarejestrowane jako bezrobotne, deklarujące chęć podjęcia działalności gospodarczej, które spełniały między innymi następujące warunki:

- nie otrzymały bezzwrotnych środków Funduszu Pracy lub innych bezzwrotnych środków publicznych na podjęcie działalności gospodarczej lub rolniczej oraz na założenie lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej;
- oświadczyły, że nie podejmą zatrudnienia w okresie 12 miesięcy od dnia rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej;

- zobowiązały się do prowadzenia działalności gospodarczej w okresie 12 miesięcy od dnia jej rozpoczęcia oraz nieskładania w tym okresie wniosku o zawieszenie jej wykonywania;
- nie były karane w okresie 2 lat przed dniem złożenia wniosku za przestępstwo przeciwko obrotowi gospodarczemu, w rozumieniu ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. – Kodeks karny;
- nie złożyły wniosku do innego starosty o przyznanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej lub o przyznanie środków na założenie lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej.

Wysokość przyznanych środków nie może przekroczyć 600% przeciętnego wynagrodzenia. Wnioskujący musi dokonać kalkulacji kosztów i sporządzić plan przedsięwzięcia, opracowuje również harmonogram zakupów w ramach wnioskowanych środków i określa rodzaj działalności, którą zamierza prowadzić. Wymagane jest zabezpieczenie przyznanej dotacji, na przykład: w formie poręczenia cywilnego czy poręczenia wekslowego. Rozliczenie z dofinansowania następuje na podstawie faktur, rachunków lub umów kupna-sprzedaży. Działalność gospodarczą należy prowadzić co najmniej 12 miesięcy. Kwoty przyznanych jednorazowo dotacji na podjęcie działalności gospodarczej osiągnęły przeciętnie wysokość 16 765,00 zł. Najczęściej dotacji udzielano na działalność gospodarczą związaną z usługami budowlanymi i wykończaniem wnętrz, usługami elektrycznymi, kosmetycznymi oraz sprzątającymi.

REFUNDACJE KOSZTÓW STANOWISK PRACY

Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy jest udzielana w związku ze stworzeniem lub doposażeniem stanowiska pracy i zatrudnieniem na tym stanowisku skierowanego bezrobotnego.

O refundację wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy mogły ubiegać się między innymi: podmioty prowadzące działalność gospodarczą, niepubliczne przedszkola i szkoły, osoby fizyczne, osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, zamieszkujące lub mające siedzibę na terytorium RP. Wysokość refundowanych środków określona zostaje w umowie i nie może przekroczyć 600%

wysokości przeciętnego wynagrodzenia. Stanowisko pracy wyposażone lub doposażone w ramach środków Funduszu Pracy należy utrzymać przez okres minimum 24 miesięcy.

Przeciętna wartość przyznanej w roku 2018 refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanej osoby bezrobotnej wyniosła ok. 10 600,00 zł. Wyposażono m. in. następujące stanowiska pracy: pracownik usług kosmetycznych, brukarz, pracownik biurowy, mechanik samochodowy, kucharz, dekarz, pracownik budowlany, pomoc księgowego, pracownik działu obsługi klienta.

POZOSTAŁE INSTRUMENTY RYNKU PRACY REALIZOWANE PRZEZ PUP W 2018R.

Staż - polega na nabywaniu nowych umiejętności praktycznych do wykonywania pracy, przez wykonywanie zadań w miejscu pracy, bez nawiązywania stosunku pracy z pracodawcą. Staż może trwać od 3 do 6 miesięcy. Bezrobotnym do 30 roku życia ustawodawca umożliwił odbywanie stażu przez okres do 12 miesięcy.

Prace interwencyjne - oznacza to zatrudnienie bezrobotnego przez pracodawcę, które nastąpiło w wyniku umowy zawartej ze starostą. Starosta zwraca pracodawcy część kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne skierowanych bezrobotnych w uzgodnionej uprzednio wysokości.

Roboty publiczne - oznaczają zatrudnienie bezrobotnego w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy przy wykonywaniu prac finansowanych lub dofinansowanych ze środków samorządu terytorialnego, budżetu państwa, funduszy celowych, organizacji pozarządowych, spółek wodnych i ich związków. Roboty publiczne mogą być organizowane przez: powiaty (z wyłączeniem prac organizowanych w urzędach pracy), gminy, organizacje pozarządowe statutowo zajmujące się problematyką ochrony środowiska, kultury, oświaty, kultury fizycznej i turystyki, opieki zdrowotnej, bezrobocia oraz pomocy społecznej, spółki wodne i ich związki. Pracodawca, który w ramach robót publicznych zatrudniał skierowanych bezrobotnych otrzymuje zwrot części kosztów poniesionych na ich: wynagrodzenia, nagrody, składki na ubezpieczenia społeczne.

Bon na zasiedlenie to gwarancja przyznania środków finansowych na pokrycie kosztów zamieszkania w związku z podjęciem zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej poza miejscem dotychczasowego zamieszkania., pod

warunkiem otrzymywania za ich wykonywanie wynagrodzenia lub przychodu w wysokości co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę. Istotne jest to, żeby odległość od miejsca dotychczasowego zamieszkania do nowej lokalizacji wynosiła co najmniej 80 km lub czas dojazdu do tej miejscowości i powrotu do miejsca dotychczasowego zamieszkania przekraczał łącznie co najmniej 3 godziny dziennie.

Refundacja części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody i składki na ubezpieczenia społeczne skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia (kontynuacja umów zawartych w 2017 roku) to rozwiązanie zachęcające pracodawców do zatrudniania osób młodych poprzez gwarantowanie refundacji części kosztów pracy do wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne należnymi od pracodawcy. Warunkiem przyznania refundacji jest zatrudnienie skierowanego bezrobotnego do 30 roku życia przez okres 24 miesięcy w pełnym wymiarze czasu pracy (w tym przez okres 12 miesięcy bez otrzymywanego już wsparcia).

WSPARCIE DLA OSÓB BEZROBOTNYCH ZREALIZOWANE W 2018 ROKU

W roku 2018 przyznana kwota środków Funduszu Pracy oraz pozyskana dodatkowo w ramach programów z rezerwy wynosiła 4 274 500,00 zł. W ramach posiadanych środków, skierowano 375 osób na poniżej wymienione formy aktywne:

Tabela nr 12. Osoby bezrobotne skierowane na aktywne formy w 2018 wraz z wydatkami.

Formy wsparcia	Liczba osób	Wydatki
Szkolenia	83	174 877,62
Prace interwencyjne	12	50 540,63
Roboty publiczne	9	57 003,20
Staże	141	966 612,64
Dotacje	73	1 223 873,00
Refundacje kosztów wyposażenia stanowiska pracy	25	190 980,00
Bon na zasiedlenie	2	14 000,00
Refundacja kosztów – os. do 30 roku życia	30	1 356 057,33

Źródło: opracowanie własne PUP

PROGRAMY REALIZOWANE W ROKU 2018

W celu skutecznego przeciwdziałania bezrobociu i jego negatywnym skutkom Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku Wielkopolskim realizuje programy na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych wykorzystując środki rezerwy Funduszu Pracy.

Środki finansowe pozostające w dyspozycji Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej służą wspieraniu lokalnych i regionalnych rynków pracy. Minister właściwy do spraw pracy może przeznaczyć - z własnej inicjatywy lub na wniosek marszałka województwa - rezerwę Funduszu Pracy na finansowanie zadań określonych w Ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Środki rezerwy mogą być przeznaczone w szczególności na finansowanie realizacji m.in. programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych będących dłużnikami alimentacyjnymi; bezrobotnych długotrwale; bezrobotnych zamieszkujących na wsi oraz programów specjalnych.

Programy finansowane ze środków rezerwy Funduszu Pracy

W roku 2018 Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku Wielkopolskim uzyskał fundusze pochodzące ze środków rezerwy Ministra Pracy, Rodziny i Polityki Społecznej na realizację następujących programów wsparcia dla bezrobotnych:

Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych zamieszkujących na wsi I

Środki rezerwy Funduszu Pracy: 65 300,00 zł

Liczba osób: 9

Formy aktywizacji: staże, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej.

Okres realizacji: od czerwca 2018 r. do grudnia 2018r.

Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych zamieszkujących na wsi II

Środki rezerwy Funduszu Pracy: 98 000,00 zł

Liczba osób: 13

Formy aktywizacji: staże, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej.

Okres realizacji: od września 2018 r. do stycznia 2019r.

Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych zamieszkujących na wsi III

Środki rezerwy Funduszu Pracy: 144 000,00 zł

Liczba osób: 8

Formy aktywizacji: jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej.

Okres realizacji: od listopad 2018 r. do stycznia 2019r.

Łącznie w roku 2018, w ramach środków z rezerwy Funduszu Pracy, Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku Wielkopolskim dysponował kwotą 307.300,00zł. Pozwoliło to objąć formami wsparcia 30 osób. Spośród 15 osób bezrobotnych skierowanych do odbycia stażu, po jego zakończeniu 13 osób podjęło zatrudnienie. Wszystkie osoby, które otrzymały dotacje, uruchomiły jednoosobowe działalności gospodarcze.

PROJEKTY WSPÓŁFINANSOWANE ZE ŚRODKÓW EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO (EFS)

Europejski Fundusz Społeczny jest głównym narzędziem finansowym Unii Europejskiej wspierającym zatrudnienie w państwach członkowskich oraz promującym spójność gospodarczą i społeczną. Środki EFS przeznaczane są na pomoc przedsiębiorstwom i pracownikom w dostosowywaniu się do zmian, wspierając nowatorskie rozwiązania w miejscach pracy. EFS powstał w celu poprawy jakości i dostępności miejsc pracy oraz możliwości zatrudnienia w Unii Europejskiej. Poza promocją aktywnej polityki rynku pracy, mającej na celu przeciwdziałanie i zapobieganie bezrobociu, EFS koncentruje się także na przeciwdziałaniu zjawisku wykluczenia społecznego, kształceniu ustawicznym oraz rozwoju przedsiębiorczości.

Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku Wielkopolskim realizował w roku 2018 dwa projekty współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Był to projekt realizowany w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa 6: Rynek pracy, Działanie 6.1. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy – projekty pozakonkursowe realizowane przez PSZ, pt. „Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy w powiecie grodziskim (IV)” oraz projekt w ramach Osi Priorytetowej i Osoby młode na rynku pracy Działanie 1.1 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy Poddziałanie 1.1.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój pt. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie grodziskim (IV)”.

Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny 2014+

Celem strategicznym WRPO 2014+ jest: poprawa konkurencyjności i spójności województwa przy zrównoważonym wykorzystaniu specyficznych cech potencjału gospodarczego i kulturowego regionu oraz przy pełnym poszanowaniu jego zasobów przyrodniczych. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez podniesienie konkurencyjności i innowacyjności gospodarki, poprawę atrakcyjności inwestycyjnej ośrodków miejskich i usprawnienie powiązań między nimi, zwiększenie atrakcyjności osiedleńczej i turystycznej oraz przełamywanie barier strukturalnych na obszarach o niższym potencjale rozwojowym.

Celem projektu „Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy w powiecie grodziskim (IV)” jest zwiększenie możliwości zatrudnienia 109 osób (56K i 53M) powyżej 29 roku życia pozostających bez pracy w powiecie grodziskim do końca czerwca 2019 r.

Program adresowany jest dla osób bezrobotnych powyżej 30 roku życia, z II profilem pomocy, które spełniają jeden z poniższych warunków:

- kobieta,
- orzeczenie niepełnosprawności,
- długotrwale bezrobotna,
- niskie kwalifikacje,
- osoby powyżej 50 r.ż.

Zakres pomocy:

- pośrednictwo pracy,
- poradnictwo zawodowe,
- staże,
- szkolenia,
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej.

Wsparciem planuje się objąć łącznie 109 uczestników, z czego 99 osób rozpoczęło udział w projekcie w 2018 roku.

Planowane efekty:

• Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie	osoby	109
• Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie	osoby	39

• Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	osoby	6
• Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie	osoby	19
• Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie	osoby	47
• Liczba osób, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie	osoby	29
• Liczba osób objętych wsparciem aktywizacji zawodowej w programie	osoby	109
• Liczba osób, którym zapewniona zostanie możliwość realizacji indywidualnej i kompleksowej aktywizacji zawodowo-edukacyjnej	osoby	109
• Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu (C)	osoby	23
• Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu (C)	osoby	12
• Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej	szt.	29
• Liczba osób z niepełnosprawnościami pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)	osoby	1
• Dla osób w wieku 50 lat i więcej – wskaźnik efektywności zatrudnieniowej na poziomie co najmniej 42%	%	42
• dla kobiet – wskaźnik efektywności zatrudnieniowej na poziomie co najmniej 42%	%	42
• dla osób z niepełnosprawnościami – wskaźnik efektywności zatrudnieniowej na poziomie co najmniej 42 %	%	42
• dla osób długotrwale bezrobotnych – wskaźnik efektywności zatrudnieniowej na poziomie co najmniej 42 %	%	42
• dla osób o niskich kwalifikacjach – wskaźnik efektywności zatrudnieniowej na poziomie co najmniej 42 %	%	42
• dla osób w wieku 50 lat i więcej – wskaźnik efektywności zatrudnieniowej na poziomie co najmniej 44%	%	44
• dla kobiet – wskaźnik efektywności zatrudnieniowej na	%	44

poziomie co najmniej 44%		
• dla osób z niepełnosprawnościami – wskaźnik efektywności zatrudnieniowej na poziomie co najmniej 44 %	%	44
• dla osób długotrwale bezrobotnych – wskaźnik efektywności zatrudnieniowej na poziomie co najmniej 44 %	%	44
• dla osób o niskich kwalifikacjach – wskaźnik efektywności zatrudnieniowej na poziomie co najmniej 44 %	%	44

Okres realizacji projektu: 01.01.2018 r. - 30.06.2019 r.

Ogólna wartość projektu wynosi 927 582,67 zł, z czego na rok 2018 przypada łącznie 713 525,13 zł, a na rok 2019 - 214 057,54 zł.

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój jest finansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) oraz ze środków specjalnej linii budżetowej Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych (*Youth Employment Initiative – YEI*), a także z budżetu państwa.

Program wspiera aktywizację osób młodych poniżej 30 roku życia pozostających bez zatrudnienia, szkolnictwo wyższe, innowacje społeczne, mobilność i współpracę ponadnarodową, a także reformy w obszarach zatrudnienia, włączenia społecznego, edukacji, zdrowia i dobrego rządzenia.

Celem projektu „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie grodziskim (IV)” jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych do 29 roku życia, w tym w szczególności osób bez pracy, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET).

Zakres pomocy:

- pośrednictwo pracy,
 - poradnictwo zawodowe,
 - staże,
 - szkolenia,
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej

Program adresowany jest dla osób bezrobotnych do 30 roku życia, z I lub z II profilem pomocy, które:

- nie kształcą się (tj. nie uczestniczą w kształceniu formalnym w trybie stacjonarnym),
- nie szkolą (tj. nie uczestniczą w pozaszkolnych zajęciach mających na celu uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub ogólnych, potrzebnych do wykonywania pracy. W okresie ostatnich 4 tygodni nie brali udziału w tego typu formie aktywizacji, finansowanej ze środków publicznych).

Wsparciem zostanie objętych łącznie 151 osób, z czego 131 osób rozpoczęło udział w projekcie w 2018 roku.

Projekt zakłada:

- minimalny poziom kryterium efektywności zatrudnieniowej dla osób w najtrudniejszej sytuacji (w tym imigranci, reemigranci, osoby z niepełnosprawnościami, osoby długotrwale bezrobotne, osoby z niskimi kwalifikacjami) - 39%;
- minimalny poziom kryterium efektywności zatrudnieniowej dla pozostałych osób nienależących do ww. grup - 54%;
- liczba osób poniżej 30 lat, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu - 46 osób.

Spośród uczestników min.20% muszą stanowić osoby znajdujące się w trudnej sytuacji na rynku pracy (tj. osoby o niskich kwalifikacjach, długotrwale bezrobotne oraz niepełnosprawne).

Okres realizacji projektu: 01.01.2018 r. - 30.06.2019 r.

Ogólna wartość projektu wynosi 1 548 027,33 zł, z czego na rok 2018 przypada -1 190 790,25 zł, a na rok 2019 - 357 237,08 zł.

W grudniu 2018 roku stopa bezrobocia w powiecie grodziskim była wyższa o 0,9% niż stopa bezrobocia w województwie wielkopolskim i wynosiła 4,0%. W porównaniu ze stopą bezrobocia w całej Polsce, stopa bezrobocia w powiecie grodziskim była niższa o 1,8%.

Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grodzisku Wielkopolskim zmniejszyła się w skali roku o 63 osoby. Z analizy powyższych danych wynika, że bezrobocie na terenie powiatu grodziskiego utrzymuje się nadal w fazie spadkowej.

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej decyzją z dnia 9 kwietnia 2019r. przyznał na 2019 rok na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej kwotę 2 964 400,00 zł.

Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku Wielkopolskim podobnie jak w latach poprzednich, będzie w bieżącym roku realizował projekty w ramach Osi Priorytetowej i Osoby młode na rynku pracy Działanie 1.1 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy Poddziałanie 1.1.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Będą to projekty pod nazwą: **„Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie grodziskim (IV)”** oraz **„Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie grodziskim (V)”**.

Pomoc jaką mogą otrzymać beneficjenci w ramach projektów to: pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, staże, szkolenia, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej. Programy te adresowane są dla osób młodych w wieku 18-29 lat, w tym os. niepełnosprawnych, zarejestrowanych w PUP jako bezrobotne, spośród których co najmniej 60% stanowią osoby, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. Młodzież NEET), zgodnie z definicją osoby z kategorii NEET przyjętą w Programie Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.:

- nie kształcą się (tj. nie uczestniczą w kształceniu formalnym w trybie stacjonarnym),

- nie szkolą (tj. nie uczestniczą w pozaszkolnych zajęciach mających na celu uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub ogólnych, potrzebnych do wykonywania pracy; w okresie ostatnich 4 tygodni nie brali udziału w tego typu formie aktywizacji, finansowanej ze środków publicznych).

W ramach projektu „**Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie grodziskim (IV)**” wsparciem w 2019r. zostanie objętych łącznie 20 osób; okres realizacji projektu: 01.01.2018 r. - 30.06.2019 r., wartość projektu przypadająca na rok 2019: 357 237,08 zł. Natomiast w ramach projektu „**Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie grodziskim (V)**” wsparciem w 2019r. zostanie objętych łącznie 198 osób; okres realizacji projektu: 01.01.2019 r. - 31.12.2020 r., wartość projektu ogółem: 2 025 037,69 zł.

Bezrobotne osoby powyżej 29 roku życia będą mogły zostać objęte projektami w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa 6: Rynek pracy, Działanie 6.1. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy – projekty pozakonkursowe realizowane przez PSZ, pt. „**Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy w powiecie grodziskim (IV)**” oraz „**Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy w powiecie grodziskim (V)**”.

Celem tych projektów jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób powyżej 29 roku życia pozostających bez pracy w powiecie grodziskim. Będą to osoby z I lub II profilem pomocy należące do grup: osób powyżej 50 roku życia, kobiet, niepełnosprawnych, długotrwale bezrobotnych, osób o niskich kwalifikacjach imigrantów i reemigrantów, osób odchodzących z rolnictwa i ich rodziny, mężczyzn w wieku 30-49 lat wymagających wsparcia.

Zakres pomocy: pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, staże, szkolenia, jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej, w tym na pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa.

Realizacja projektu „**Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy w powiecie grodziskim (IV)**” pozwoli objąć wsparciem w 2019r. 11 osób (okres realizacji projektu: 01.01.2018r. - 30.06.2019r.). Wartość tego projektu przypadająca na bieżący rok wynosi 214057,54 zł. Natomiast projekt „**Aktywizacja zawodowa osób**

bezrobotnych i poszukujących pracy w powiecie grodziskim (V)”obejmie 180 osób (łącznie w okresie 01.01.2019 r. do 31.12.2020 r.) , a wartość projektu wyniesie 1 527 915,44 zł.

Naszym nadrzędnym zadaniem jest utrzymanie obecnego, stosunkowo niskiego poziomu bezrobocia. Mamy nadzieję, że nasze starania o pozyskanie dodatkowych środków finansowych przełożą się na zwiększenie liczby osób objętych aktywizacją zawodową i dalsze utrzymanie niskiej stopy bezrobocia. Istotnym zadaniem Powiatowego Urzędu Pracy jest reagowanie na potrzeby małych i średnich przedsiębiorstw, które są kreatorami miejsc pracy i dostosowywanie do ich potrzeb oferty współpracy. Dbamy o to, by pracodawcy dobrze wspominali wizytę w urzędzie i kontynuowali z nami współpracę. Wiemy, że to od kondycji ekonomicznej lokalnych przedsiębiorców uzależniony jest dalszy spadek liczby osób bezrobotnych.

Celem Powiatowego Urzędu Pracy w Grodzisku Wielkopolskim jako jednostki mającej bezpośredni kontakt z osobami bezrobotnymi i poszukującymi pracy, jest zacieśnienie współpracy z pracodawcami, z którymi współpracujemy stale oraz pozyskanie nowych, którzy zachęcą naszych klientów atrakcyjnymi warunkami pracy i płacy. Chcielibyśmy aby wymiana doświadczeń pomiędzy nami, pracodawcami, jednostkami szkoleniowymi, agencjami zatrudnienia oraz wszelkimi instytucjami zajmującymi się problemami rynku pracy przynosiła pozytywny efekt, a nasza oferta, stała się bogatsza i jeszcze bardziej skuteczna.